

IŠ VOKIETIJOS

Naujai sudarytosios VLIKo Vykd. Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas su žmona, VIII 21 d. vakare atvyko Reutlingenan, kur energingai imasi išsiaiškinti visas sąlygas VLIKo orumui bei VT darbingumui pakelti. Pakeičiant jį porai dienų buvo sustojęs Paryžiuje, kur aktualiais reikalais tarėsi su Dr. S. A. Bačkiu.

VLIKo pirmininkas M. Krupavičius gydyti Wiesbadene jau antra savaitę.

LDŠ min. St. Lozoraitis pasiūlė VLIKo pirmininkui susitikti IX 22 d. Vliko būstinėje ir vykdyti Paryžiaus protokolais sutartą bendradarbiavimą. VLIKo pirmininko pavaduotojas, tam LDŠ siūlymui pritarė.

MLT atstovas Vykd. Taryboje doc. M. Brakas išvyko pas savo šeimą Danijon apsispręsti dėl emigracijos į JAV-bes ir sutvarkyti savo emigracinių dokumentų.

Dr. A. Gerutis šios vasaros atostogas praleidžia D. Britanijoje.

AR VLIKas NUTRAUKĖ RYŠIUS SU 1941 METŲ LAIKINE LIETUVOS VYRIAUSYBE?

"Frontininkai" ir "Vienybinkai", išeidami iš Vliko, tarp ko kita pareiškė, kad "Vlikas nutraukė ryšius su 1941 m. birželio 23 d. Tautos sukilimo parstatytąja Laikinąja Vyriausybe, atstausia paneigta Lietuvos valstybės suverenumą".

Ryšių su tuo pareiškimu, esame gavę p. K. Skirpos laišką, kuriame jis, "kaip asmuo, birželio 23 d. sukilimo pastatytas tos vyriausybės priešaky", pareiškia, kad

"1) Laik. Lietuvos Vyriausybė niekad nebuvo įgaliojusi suminėti asmenis bei jų Vliko atstovaujamas grupes padaryti sakyta pareiškimą, kiek jis liečia Laik. Lietuvos Vyriausybę ir jos santykius su Vliku, ir su tuo jų pareiškimu neturi nieko bendra;

"2) Laik. Lietuvos Vyriausybė niekad nebuvo ir po šiai dienai nėra gavusi iš Vliko Vadovybės jokio pranešimo apie tai, kad Vlikas būtų kada padaręs nutarimą nutraukti ryšius su Laik. Lietuvos Vyriausybe bei jos, kaip 1941 m. birželio 23 dienos sukilimo teisinio rezultato, nepripažinti".

Nurodęs, kad Laik. Lietuvos Vyriausybė visos lietuvių tautos buvo entuziastingai sutikta, p. K. Skirpa mano, jog tai būtų tikras politinis absurdas prileisti, kad Vlikas galėtų drįsti atsiribuoti nuo 23 birželio sukilimo ir jo pastatytos Laik. Lietuvos Vyriausybės. Jis tikisi, kad visi drauge su juo pripažins, jog Vlikas, kokių kitokių klaidų jis bebūtų per 10 savo veiklos metų pridėjęs, šios fatalinės klaidos vis dėlto niekad nepadarė.

Šiuo metu būtų per platu ginti jį visus kitus tame laiške išdėstytus samprotavimus apie Laik. Lietuvos Vyriausybės reikšmę ir jos teisinę būklę, net ir prisimenant, kad toji vyriausybė nėra savo noru atstatydinusi ir kad jos visi nariai, išskyrus vieną, yra gyvi ir laisvėje.

Bet manome, kad čia reikia skirti du dalykus. Vienas dalykas yra idėjinis ryšis (neatsiribavimas), o kitas dalykas yra fizinis ryšys palaikymas bei santykavimas. Mes manome, kad iš tikrųjų niekam nei Vliko nei kitur mūsų visuomenėje nėra atėję į galvą idėjiškai atsirib-

Rusai vėl vilioja derėtis

Ši savaitė prasidėjo naujomis kalbomis apie rusų pasiūlymus derėtis keturiems didiesiems dėl Vokietijos. Užsieny reikalų ministeris Višinskis, pasikvietęs ministeriją Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos pasiuntinius ir jiems įteikė vienodo turinio notą. Jose siūloma ne vėliau kaip spalio mėnesį pradėti tas derybas. Derybose turi būti išspręsti šie pagrindiniai klausimai:

1. Vokietijos suvienijimas,
 2. Visos Vokietijos vyriausybės sudarymas ir
 3. Po Vokietijos taikos sutarties pasirašymo kariuomenės atitraukimas.
- Tai pagrindiniai notos reikalavimai. Toje notoje tiesioginiai neatsakoma, kaip vakariečiai liepos 10 d. savo įtiktoje notoje reikalavo, kad pirmiausia turi būti patikrintas rytinės Vokietijos laisvės ir laisvų rinkimų galimumas. Rusai tą klausimą į notą įjungia, bet tik kitų visų klausimų apimtyje. Žodžiu, rusai siūlo derybas, siūlo visus klausimus iš pagrindų svarstyti,

žiuoti nuo 1941 metų sukilimo ir jo siekimų bei rezultatų. Bet praktiškai palaikyti santykius su 1941 metų Laik. Lietuvos Vyriausybe jau apie 11 metų kaip nebegalima.

Jau 11 metų, toji vyriausybė neefektingai kaip organas, nors jos nariai ir yra mūsų tarpe, nors jie dalyvauja ar dalyvavo mūsų bendruose darbuose. Tarp pačių tos vyriausybės narių nebėra santykių tokių, koki normaliai turi būti tarp vieno veikiančio organo narių. Tad Vlikai ar kam nors kitam su ta vyriausybe, kaip organu, nebuvo jokios galimybės ryšius nei palaikyti, nei nutraukti. Suprantama, kaip p. Skirpa pareiškia, negalėjo būti ir jokių kam nors duotų įgaliojimų daryti pareiškimus už tą vyriausybę, nei toji vyriausybė negalėjo gauti jokių pranešimų.

Iš viso, p. Z. Ivinskio ir L. Prapuolenio pareiškimas, kur Vlikas kaltinamas nutraukęs ryšius su ta vyriausybe, atrodo kalba apie dalyką, kurio ne tik nebuvo, bet ir negalėjo būti.

DALYVAUS MOKSLININKŲ KONFERENCIJOJ

Jauna mokslininkė dr. A. Alseikaitė-Gimbutienė (Dorchester, Mass.), ligšiol ruošianti užsakyti mokslo veikalus Harvard universitetui, Cambridge, Mass., rugsėjo mėn. 1 d. išvykta į New Yorką dalyvauti psichologų, filosofų, religijų ir meno istorikų konferencijoje. Toje konferencijoje dalyvaus rinktiniai minėtų sričių Amerikos mokslininkai. Konferencija vyks nuo rugsėjo 2 iki 5 d. Columbia universitete, New Yorke.

Gavusi pakvietimą dalyvauti šioje konferencijoje, dr. Gimbutienė susipažinusi iš anksto su konferencijoje numatytais skaityti mokslininkų referatais, pasirengusi aktyviai pasireikšti amerikiečių mokslininkų tarpe.

TEVIŠKELĖ

Tik po vieno mėnesio atostogų Tėviškėlė išeis su 36 Dirvos numeriu, taigi kitą savaitę.

siūlo pradėti nesibaigiančias kalbas, iš anksto nepasakdami, kad jie rytinei Vokietijai sutiks laisvę ir laisvų rinkimų galimumus.

Kodėl rusai vėl išlindo šiuo laiku su tokiu pasiūlymu? — klausia vakarinės Vokietijos dienei laikraščiai. Jie patys ir atsako: — Siūlo todėl, kad mano kasdien vakarinės Vokietijos augančią galybę, kad mato, jog Vokietijos socialdemokratų nesulaikys taikos sutarties pasirašymo su Amerika, Anglija ir Prancūzija, ir, esą, siūlo todėl, kad įsitikino, jog šiuo metu nei ginklu nei kitomis priemonėmis nuo to negali sulaukyti.

Esant tokiai padėčiai rusams nieko kito neliko, kaip tik vakariečius, jau vieną kartą įvyliotus į Korėjos derybas, dar kartą įvylioti ir amžinas derybas dėl Vokietijos suvienijimo. Aišku, rusai nori tą išbandytą komedią pakartoti, Vokietijos stiprinimą nudelsti ir laimėti laiko, laukti palankesnės padėties, negu ji dabar rusams susiklostė.

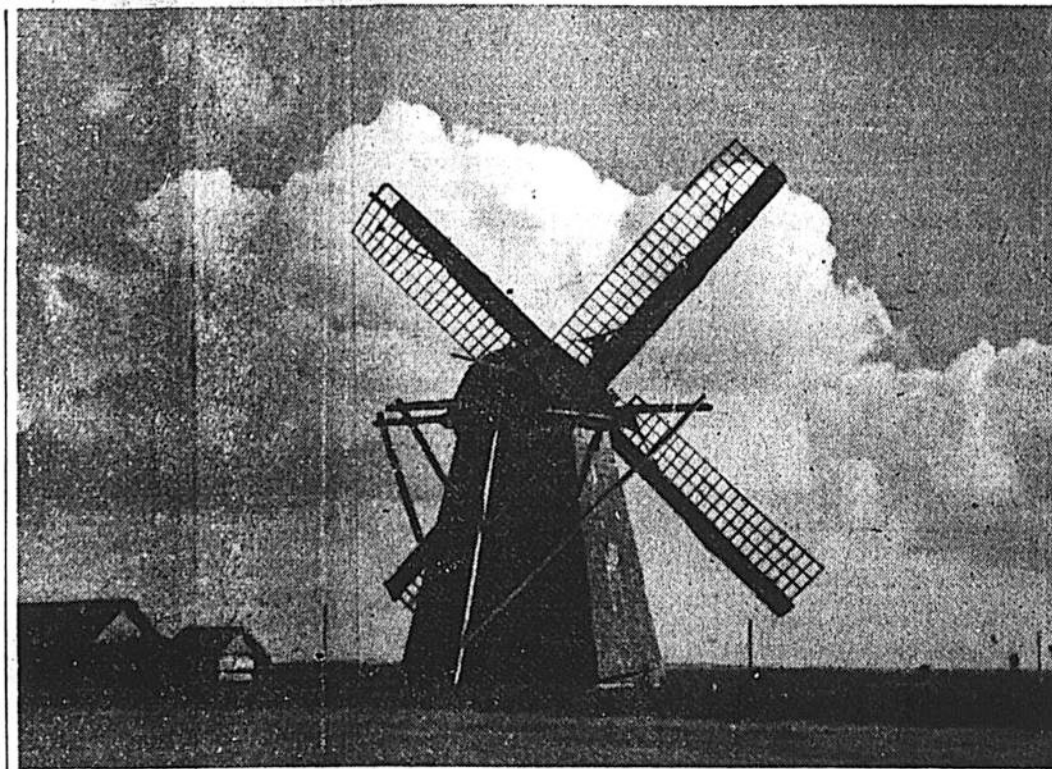
Rusai tuo "dideliu" siūlymu, aišku, nori ir visą Vokietiją, kiek tik įmanoma, skaldyti. Juk šandien pačioje Vokietijoje jau nerasi vokiečio, kuris nenorėtų vėl matyti sujungtas visas vokiškas žemes. Per komunistinius agentus jau dabar leidžiamos kalbos, platinami lapeliai, kad rusai vieninteliai nori Vokietiją suvienyti, atstatyti prarastą vokiečių garbę.

Bet šį kartą nauji rusų manevrai vargu ar pavyks. Visose Europos ir Amerikos kraštuose į naujus rusų viliojimus pažūrėta pakankamai blaiviai. Visur akcentuotas rusų nenuosirdumas, bloga valia, klaida ir demaskuoti tikrieji siekimai. Bet, kaip to pasakoj, kartais atsitinka ir ne taip, kaip turėtų būti. Yra ir balsų, kad reikia gi dar vieną kartą rusų pastangas išbandyti. Ir tokie balsai eina ne vien iš komunistų, bet ir iš tų, kurie savo nesiorientavimui, stovėdami augstose valstybių postuose, jau yra daug pasaulinės žalos pridarę. Ar ir šį kartą jie pakartos tuos piktus darbus?

Baltija - manevrų laukas

Šį pavasarį Baltijos jūroje manevravu rusų karinis laivynas. Manevruos ir į visas puses, kad niekas ir jų manevravimo lauką nesiartintų. Jų lėktuvai tada patuliavo labai toli nuo manevrų ir gaudė visus, kurie, anot rusų, juos "šnipinėjo".

Dabar į Baltijos jūrą jau traukia sąjungininkų laivynas. Traukia numatytiems manevrams, kurie prasidėsia apie rugsėjo mėn. 13. Mūsų laikraščiuose net pasirodė žinių, kad gal gi, sąjungininkai kiek arčiau pasirodys ir prie Pabaltijo valstybių krantų. Bet oficialios žinios jau sako, kad manevruojant Baltijos jūroje, bus vengiama tų vietų, kurios labai skaudamos ramams. Atseit, manevruos prie Danijos, prie Švedijos, Vokietijos, bet toliau neplauks. Aišku, kad mes tuom negalim būti patenkinti, nes ir čia, kad ir labai aplinkiniai, bet vis tik sovietams pasitraukiami iš kelio, tarsi jų prisibijoma.

Dažnas Neprikl. Lietuvos ūkininkų sodybų vaizdas

Kova prieš komunizmą

KAIP DARBININKIJA VADUOJAMA IS KOMUNISTŲ "GLOBOS"

Vienos kavinėje sutartu laiku, prie mano stalo, ateina vyriškis. Rūpestingai apsidairęs, iš seno portfelio ištraukia popierių pundą. "Mūsų žmonės atgabeno juos iš Pragos", — kužda jis.

Šie popieriai tai slapsti komunistų partijos dokumentai, iš kurių matyti, kad Maskva tik ką įsakė nežmonišku tempu padidinti darbą Čekoslovakijos uranijaus kasyklose.

"Mūsų pagrindis jau turi ryšių su čekų komunistų partijos vadovybe", — aiškina vyriškis. "Irving Brown mums padeda", — pasakė baigdamas.

Bonoje Hans Jahn, senas Vokietijos geležinkeliečių unijos pirmininkas kalba: "Mes jau įsteigėme slapta pogrindinę organizaciją. Mes turime narių, kurie seka kiekvieną komunistą visuose geleželiuose, kiekvieną sekundę, kiekvieną minutę, kiek-

vieną dieną. Irving Brown mums padeda".

Irving Brown tai Amerikos Darbo Federacijos (AFL) atstovas Europai. Šis, 41 metų judrus newyorkietis yra, tartum, išistas diplomatinis korpusas ir Slaptoji Tarnyba viename asmenyje. Jo pareiga nugalėti Kremliaus norus būti Vakarų Europos Darbo Unijų viešpačiais.

Bet tai dar ne visa. Rizikuodamas savo gyvybę, jis suorganizuoja istią žvalgų armiją, kuri Vakarų Europoje likviduoja penktąją raudonųjų koloną. Be to, Brown įsteigė pogrindžio grupes anapus geležinės uždangos.

Prieš septynerius metus Europos darbo sąlygos buvo beviltingos. Prancūzijoje ir Italijoje Generalinis Darbo Federacijos (CGT ir CGIL) buvo komunistų valdomos. Komunistai diktavo okupuotai Vakarų Vokietijai. Panašiai buvo ir kituose Europos kraštuose. Didžioji Europos darbininkų dalis dirbo pagal Maskvos įsakymus. Jie privalėjo dalyvauti demonstracijose ir streikuose, kurie buvo organizuojami ne ekonominiams, bet politiniams motyvais.

Tada buvo užliarmuoti AFL vadai, George Meany, David Dubinsky ir Matthew Woll. Visi trys gerai nusimanė esamoje padėtyje. Jie suprato, kad komunistų vyravimas Europos Darbo Unijose reiškia komunizmo viešpatavimą visoje Europoje. Tada jie nutarė stoti kovon ir pažaboti Maskvos norus. Šio kryžiaus karo vadu AFL paskyrė Irving Brown.

Irving Brown kresnas, tankių juodų plaukų newyorkietis, baigė ekonomijos mokslus New Yorko universitete. Studijuodamas dirbo įvairiausių darbų ir tuo įgijo didelį patyrimą. Jis puikiai pasireiškė kaip AFL organizatorius. Karo metu Brown dirbo Karo Gamybės Departamente patarėjo pareigose. Dabar AFL skiria jį savo atstovu į Europą, todėl, kad jis turi reikšmingą išsimokslinimą, patyrimą, sumanumą ir tinkamus "sme-genis".

Atvykęs į Europą, pradeda

darbą Prancūzijoje, nes čia padėtis pati blogiausia. Brown rašo: "Kur bebūtumet — visur apatija, beviltiškumas ir baimė".

Pirmas jo uždavinys, tai surasti patikimų unijos narių, turinčių drąsos atsistoti prieš raudonuosius. Mėnesiai praėjo, kol atsirado keletas. Deja, jie buvo bejėgiai. Komunistai valdė visas unijos įstaigas. Anti-komunistai neturėjo net galimybės atspausdinti mašinėlę proklamaciją, kurios paneigtų raudonųjų melą ir klaidą.

Tada Irving Brown nuėjo pas gerą savo draugą, ambasadorių Jefferson Caffery ir jo paprašė pagalbos: "Jeigu jūs valdžios turėtumėte atiduotumet privačiam žmogui, jūs nusižengtumėt įstatymui; bet jūs niekas nepakaltins, jeigu man paskolinsit keletą mašininkų".

Caffery nusišypsojo ir jau tos pačios dienos popietį dešinėje Prancūzijos unijų nariai diktavo anti-komunistinius atsisakimus. Proklamacijas rašė bent kelios dešimtys mašinėlių.

Geriausius draugus Brown rado angliakasių tarpe. Jau 1946 metais jis susipažino su seniausiais unijos nariais — Henry Mailly ir Jules Carpentier. Su jais Brown sudarė veikimo planą.

I kiekvieną šachtą buvo pasiūsti specialūs žmonės, kurie darbininkams aiškino raudonųjų pražūtingus tikslus. Brown finansavo šią veikimą. Nepaėję metai, kai Mailly grupė atitraukė pusę darbininkų nuo komunistų. Ir kitose unijose Brown sekmingai veikia. Jis rašo: "Žinoma, jiems reikalingi specialūs "agitatoriai", rašomos mašinėlės, rotatoriai, popieris ir t.t., bet svarbiausia jiems reikalinga moralė parama, kad jie žinotų nesą vieni".

Komunistai Prancūzijos unijose taip buvo įsitvirtinę, kad neįmanoma buvo juos pašalinti. Tada anti-komunistinis blokas su Brown priešakyje nutaria steigti paralelę darbo uniją ir pavadina ją Force Ouvrière.

(Tęsinys kitame numeryje)

Nauja linija

"Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę" — taip skelbia kiekviename savo numeryje Brooklyno "Darbininkas". Vadinasi, jei straipsnis pasirašytas ne pavarde, tai reikia manyti, kad tai jau tikrai redakcijos nuomonė. (O redakcija anoniminė, redaktorių pavardės nežymimos).

Neseniai toji anoniminė redakcija paskelbė trijų dalių straipsnį, pilną aštrių puolimų prieš Lietuvos diplomatus bendrai ir prieš kone kiekvieną pasiuntinį atskirai. Tie straipsniai buvo pasirašyti A. Mankūno, bet kadangi tai yra neabejotinas slapyvardis, o ne pavardė, tai tą straipsnį tenka laikyti reikšiumu "Darbininko" redakcijos nuomonę. Pagrindinė straipsnio idėja buvo, kad diplomatai netikę, kartais beveik nusikaltėliai, o Vlikas — "caca"...

Praėjo pora savaitių ir Vlike atsitiko kažkas netikėta. Vlikas išdrįso apsieiti Vykdomojo Taryboje be Brazyčia! Du Vliko nariai dėl to savo atstovaujamų grupių vardu trenkė durimis ir išėjo. Ir štai, tame pačiame "Darbininke", vėl su to paties A. Mankūno parašu, straipsnis, pagal kurį jau ir Vlikas visiškai niekai... Čia Vliko "nedorybių" surašyta tiek, kiek jų ligi šiol nespėjo surašyti visi vadinamieji Vliko "griovėjai".

Porą trejetą savaitių anksčiau "Darbininkas" tokio straipsnio autorių išspausdinus laikraštį būtų išvadinęs Lietuvos išdavikais, bolševikų agentais ir panašiai. Bet dabar... Dabar tai visai kas kita. Vlikas, kuris išdrįso neišrinkti J. Brazyčia į Vykdomąją Tarybą, pasidarė "mizerija". Dabar jau galima ir apie jį "pakalbėti"! "Pakalbėti" nei kiek ne prasciau, kaip buvo "pakalbėta" apie pasiuntinius...

Didelių naujienų "Darbininkas", žinoma, nepaskelbė. Seniai žinoma, kad Vlikas negaluoja. Žinoma, tie jo negalavimai nebūtinai tokie, kaip juos "Darbininkas" rodo.

Bet, nesimant su "Darbininku" ginčytis dėl "retušavimo netikslumų", reikia prie to straipsnio kai ką pridėti. Būtent, kad mažiausiai du negalavimų taškai iš Vliko jau išnyko...

Sako, Vlikas sirgo tarp kita ko tuo, kad tas ar tas pareigas jame turėjo asmenys, atitinkamos srityse nepakankamai nusimanydami.

Taip, tikrai. Viena iš skaudžiausių tokių vietų, tai, regis, buvo vadinamoji užsieny tarnybos sritis.

Ši sritis paskutiniu laiku buvo atitekusį į frontininkų rankas. Jų atstovas metęs informacijos sritį, kurioje jis jau galėjo būti laikomas kaip ir maždaug specialistas (ir primetęs tą sritį tautininkų atstovui, turinčiam drąsos pasisakyti, kad tai nėra jo sritis, ir kantriai laukiančiam ateinančio talento, kuris iš jo tą sritį perimtų...), pasišovė tvarkyti Vliko vadinamąją užsienio politiką ("apibūdinimas gana netikslus, nors ir pretenzingas). O patyrimo šioje srityje neturėjo jokio. Literatūros dėstymas gimnazijoje ar netologijos fakultete juk negalėjo duoti progos įgyti šio patyrimo. Ir rezultatas... Tikrai prastesnis, negu taip pat ne specialisto vadovaujamajam informacijos srityje. Būtent, visiškai akligatvis ne tik kur nors kitur, bet netgi Vliko santykiuose su mūsų pačių diplomatais...

Pats emigruodamas savo įpėdiniu paliko neemigruojantį istoriką (vis tai dalykai, už ku-

(Perkelta į 3-įjį pusl.)

Lithuanian Weekly, American Lithuanian Press & Radio Ass'n VIL-TIS, Inc. (Nonprofit), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Phone: ENdicott 1-4486. Issued in Cleveland, Ohio, every Thursday. Editor Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio Draugijos (Inkorp. ne pelnui tikslu), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: ENdicott 1-4486. Išleista kiekviena ketvirtadienį. Redaktorius Balys Gaidžiūnas.

Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 metų gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 dienos įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungtinėse Amerikos Valstybėse — \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

KAS ir KUR

Mūsų Pastogę, Australijoje einanti lietuvių laikraštį, pirmą kartą Australijos lietuvių bendruomenė. Jos redaktoriumi vėl paskirtas rašytojas J. Žukauskas. Kaip žinia, J. Žukauskas Mūsų Pastogę redagavo ir anksčiau. Jis buvo ir to laikraščio steigėjas. Paskutiniu laiku. Mūsų Pastogę buvo labai sumenkusi.

Karolis Račkauskas — Vairas komunistiniuose laikraščiuose rašo, kad skulptoriaus Petro Rimšos geriausias darbas esąs medalionas J. V. Stalino 70-ųjų gimimo metinių progai...

M. Zujui, Garso redaktoriui, rugpjūčio 14 d. suėjo 60 metų amžiaus sukaktis.

N. Y. Staats-Zeitung und Herald (vokiečių laikraštis) rugpjūčio 14 d. laidoje plačiai aprašė lietuvių futbolo komandos vienuolikę ir jos rėmėją — Joną Atkočių.

Brooklyniečio Liogio sūnus — Bronius Liogys žuvo Korėjos fronte.

Dirvos atstovo Baltimorėje — A. Cesonio žmona, pusantros metų išgulėjusi ligoninėje, sirgdama smegenų uždegimu, grįžo iš ligoninės.

Amerikos Lietuvių Taryba ruošiasi anglų kalba išleisti knygę apie tris pabėgusius žvejus, kurie neseniai lankėsi didesnėje lietuvių kolonijoje.

Kun. St. Yla dar šiais metais išleis naują maldaknygę. Maldaknygės kalba žiūri prof. P. Skardžiūnas.

G. Simaitienė, jauna išraiškos šokių interpretatorė, kelis metus dirbusi Kanadoje, pastaruoju metu gavo naują paskyrimą į Bermudų salas. "Jaučiuosi kaip atostogose", ji rašo iš Bermudų. "Viesbutis, išlaikymas ir alga.

Jei išbūsiu metus, — apmokėsi kelionės išlaidas". Jauna šokėja yra baigusi Danutės Nasvytės išraiškos šokių studiją Kaune 1944 metais.

Chicagoje jau trečiuosius metus veikia A. Dičiūtės-Trečio kienės operos studija. Studijoje mokosi vien kitataučiai.

Anglijos Lietuvių Sąjungos atstovų metinis suvažiavimas įvyks Londone, spalio mėn. 25-26 dienomis.

Didžiojo New Yorko BALFO vėjus šiais metais įvyks tarp spalio 16 ir lapkričio 26 dienos.

Chicagoje gyvenęs Dr. Florijonas Tallat-Kelpša karts nuo karto vis įteikia BALF Centro sekretorei Norai Gugienei po \$10.00 auką Lietuvos Raudonajam Kryžiui. Sako: "Kai aš gyvenau tremty, man gelbėjo, dabar aš randu savo pareigą kitiems nelaimingiems gelbėti.

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

NAUJOS PLOKSTELĖS

Leidykla PASVAISTĖ tik ką išleido dvi naujas, **Broniaus Budrio** Vyrų Kvarteto (Detroit, Mich.) įdainuotas, patefono plokstėles: **SAUKSMAS / ALUTIS** ir **TĖVYNEI / SUBATOS VAKARELĖ**.

Kiekvienos plokstėlės kaina \$1.75, gi siunčiant paštu po \$2.00. Užsakymus siųskite:

PASVAISTĖ
560 Grant Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.

NEBŪK ŽILAS

Stebuklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaukanus. Šias gyduoles privaletų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta.

Kreipkitės neatidėliodami. Kaina \$2.00. Jeigu nebūsite patenkinamas, jums pinigai bus sugrąžinti.

PASTABA: Su orderiu siųskite ir pinigų, kitaip vaistų ne siunčiam.

FLORAL HERB CO.
Box 305, Dept. 7, Clinton, Ind.

STONY BROOK LODGE

PR. LAPIENĖ, Vedėja

Kas mėgsta maudytis jūrų vandeninyje, žavėtis gamta, džiaugtis lietuviška aplinka, kviečiamas į **STONY BROOK LODGE, STONY BROOK, LONG ISLAND**. Čia ideali vieta įvairiems pobūviams bei piknikams.

Kambarius atostogoms ir dienas įvairioms išvykoms prašome rezervuoti raštu, adresuojant: **Mrs. Lape, Stony Brook, L. I., N. Y.** Telefonas Stony Brook 7-0586.

Susisiekiams automobiliu 25 arba 25A keliu; arba iš Jamaica stoties Long Island traukinu į Stony Brook. Stotyje svečius pasitinka vasarvietės mašinos.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

RAŠO DR. S. BIEZIS

Apie vidurį devyniolikto šimtmečio lietuvių didesniais skaičiais pradėjo vykti į J.A.V. Vieni jų keliavo prisisemti aukso, tarsi iš gausybės rago, ir vėl grįžti. Kiti gi slapčia bėgo nuo carų žiaurumų į ieškoti laisvo gyvenimo. Kalbos nemokėjimas ir svetimos aplinkumos veik visus nustumė į sunkiuosius darbus po žeme kasti anglis ar į prasciausių fabrikus, kur uždarbis menkas ir darbas nesveikas bei pavojingas.

Tuo metu veik išimtinai į šį kraštą bėgo jauni ir stiprūs fiziškai, ir tai jiems padėjo šiaip taip įsikurti. Jie atsivėžė tik savo jaunystę bei tvirtus raumenis. Mokslas ar šiaip jau bent elementarūs raštingumas buvo jiems svetimas dailtas. Taigi veik visi analfabetai.

Sąmoningis patrijotiškumas neegzistavo. Juk tada ir Lietuvos, mūsų supratimu, nebuvo. Tik iš bakūžės samanotos, to neišsiamiamo lietuviškumo šaltinio, atsivėžė lietuvišką jaunimą ir staigiai pasijutę begyvena svetimybės didžiuliam krašte, jų grynose sielose staigiai susilpnėjo nuosaikesnis patriotizmas. Ir lenkų grubus šovinizmas, klastingai vartytą vadydamas lietuvių į savo bažnyčias ir draugijas, dar stipriau pastumėjo.

Pradėta ieškoti išeičių. Tai vienu, tai kitu įsikuria draugijėlė, tik vietinio pobūdžio, be jokio platesnių užsimojimų. Ir štai balandžio 17, 1886 metais New Yorke šaukiamas didesnis, nepaprastas susirinkimas, į kurį tikrai daug atsilanko, nors ne vienas neatsinešė jokio konkretesnio plano arba bent aiškesnės nuovokos. Tarpe visokių iškeltų minčių bei sumanymų, išleina kalbėti gerų norų Pijus Paseckas, kuris tarp kitko reikšmingai pasakė: "Nesami užmuštas (suprask-aklas) patriotas, bet be vienybės kito kelio aš nematau. Todėl visiems lietuviams, kaip suvienytų Amerikos Valstijų, taip ir Anglijos sakau — vienykimės. Čia mūsų yra 50,000, bet mes esame išskaidę, nieko neženkinam. O kad susirinkume krūvon, kad žinotume kur kas gyvena ir kiek mūsų yra, tai lengva būtų pastatyti palocius ir mokslo namus".

Šis Pasecko lakoniškas pareiškimas ir iš platesnių jo išdėstymų visus susirinkusius įtikina ir uždega kurti didelę organizaciją, apimančią visus lietuvius. Ir tuoj duodamas reikšmingas vardas "Susivienijimas Visų Lietuvininkų Amerikoje".

Tai šitaip mūsų bemoksliai, be jokio patyrimo, vedini tik gerų norų ir lietuviškumo dvasios įkuria mūsų didžiulį Susivienijimą, suvaidinujį milžinišką vaidmenį praeityje ir pasiryžusį dar didesniems darbams ateityje.

Rugpjūčio 15, 1886 metais, t. y. už keturių mėnesių, Shenandoah, Pa. jau šaukiamas pirmas seimas, į kurį suvažiavo vienuolika delegatų. Čia jau rašoma pirmoji konstitucija. Jos pagrindas dedamas: Savitarpinė pagalba, kaip ligoje, taip ir kitokiais atsitikimais, pagalba našlėms ir seneliams, steigimas mokyklų, studentų belpimas ir kovą prieš carus dėl Lietuvos laisvės.

Nesant vadovybėje žmonių su platesniais ir praktiškais patyrimais, kaip buvo galima tikėtis, įvyko daug nenumatytų klaidų. Tai viena. Antra, atsirado ir pasipriešinimo ir pavydo įvairiais sumetimais, kas stambiai trūkdė normaliai augimą. Susivienijimas, nelyginant tas nedrasiai bepradėdą vaikščioti kūdikis, buvo visokeriopai stumdomas ir parpuolus dar pasipriešinimas, kad daugiau nebesikeltų. Jis, tiesa, daug kartų puolė smarkiai susižeidamas, bet kiekvieną sykį kėlė pasijusdamas drąsesniu bei ryžtingesniu gyventi, augti ir žengti pirmyn.

Praslinkus nevienam dešėtiui

metų Susivienijimas išauga į brandos metus, atseit, subręsta, įsipilietino. Ir įgavęs praktiško patyrimo, didesnio pasitikėjimo visuomenėje, jau savistoviau bei plačiau pasireiškia visuomeninėje veikloje.

Po pirmojo pasaulinio karo juo susidomį, pirmiau nušalimai stovėję, internacionalizmo pasekėjai, pasišovę mustumti šalin tautinius lietuviškus principus, kuriais jis buvo įkurtas ir kuriais jis išaugo į stambią jėgą. Ilgą laiką vyksta nepaliaujančios rungtynės tarpe šių dviejų ideologijų, beveik visiškai nustelbusios bent kokią žymesnę progresą. To laikotarpio seimai buvo ne kas kita, kaip tik kovų arena, kur internacionalizmo šalininkai puolė, o tautiniai nusiščiūsieji gynė savo pozicijas. Prie tokios padėties organizacija neturėjo nė progos, nė galimybės plėsti savo veiklą. Šis tamso perėjimas Susivienijimui nieko teigiamo nedavė.

Tuo pačiu laiku Kremlius klaidūku būrė savo jėgas dar žiauresniais sumetimais — visiškai pasigrobti Susivienijimą ir savo rankas ir jį visiškai išplėsti iš lietuviško gyvenimo. Įsitikinę savo pajėgumu bei numatyti laimėjimu jie Chicago seime, 1930 metais, puolė visu smarkiau. Čia įvyko liamiama-sis mušis, nelyginant Vytauto didžiojo ties Žalgiriu.

Beveik per tris dienas nebuvo galima oficialiai seimo pradėti. Ir galo nesimatė. Patriotiškieji delegatai, jungtinai susitarę išmetė iš svetainės maskvinius vadus, kaip trūkšmadarius. Buvo net ir kraujas pralietas. Vėliau dar reikėjo teisme gintis, kur byla užtikrintai laimėta. Bet tai Susivienijimui kaštavo virš 5000 narių, jų apeidusius. Be aukų, kartais labai stambių ir skaudžių, neapginsio principo. Užtat raudonas pavojus buvo visiškai ir galutinai pašalintas.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, nepasidavęs žalingoms užmacioms, drąsiai kovojo ir laimėjo pasiliekdamas ištikimas tautiniams principams.

Dabar reikia pažymėti džiugų faktą, kad per pastarąjį dvidešimtmetį įsigyveno broliškumo nuotaika. Ji kas metai vis stiprėja. Reikia tikėtis, o tam tikėjimui yra daug pagrindo, kad Vytauto Didžiojo dvasia lydes kiekvieną Susivienijimo žingsnį, jį stiprindama visuose jo darbuose.

FINANSINĖ PADETIS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje finansiniu stiprumu stovi pirmoje eilėje apraudoos organizacijoje tarpe. Per visą savo gyvavimą jis yra išmokėjęs, iki cento, teisėtis obligacijais.

Kaip visas pasaulis yra pergyvenęs nenumatytų staigmenų, taip ir mūsų fraternalė organizacija nebuvo išimtis. Nerasi žmogaus, kuris galėtų tiksliai nusakyti ateities gyvenimo eigą. Laikai keičiasi ir mes prie jų priversti prisitaikyti, jei nenorime žūti. Susivienijimas, kaip ir kitos fraternalės organizacijos, be kaltės buvo priverstos persitvarkyti, kad užtikrintų neprarastinas apraudas. Tai visa jau įvykdyta mūsų pačių gerovei ir organizacijos saugumui.

Pereitame seime, Baltimorėje, Pensilvanijos apraudoos departamentu pavaduotojas Kottler viešai pareiškė, kad SLA proporcingai narių skaičium yra stipriausia fraternalė organizacija. Tai patį faktą patvirtino ir kiti. Nereikia tyviesnio komplimento ir stipresnio pareikšimo, kaip pareinanti iš augantų autoritetų. Taigi mūsų Susivienijimas šiuo žvilgsniu niekam nesilenkia ir pilnai užtikrina narius.

Šia linkme reikia atkreipti ypatingą dėmesį į ekspertų analitinį apskaičiavimą, kurį pateikė Standard Analytical Service iš St. Louis, Mo., augštas autoritetas tokiuose reikaluose. Ši įstaiga padarė proporcingą finansinį palyginimą Susivienijimo su 20 didžiausių komercinių apraudoos bendrovių, vidutiniškai jau išbuvusių biznyje 93 metus, taigi 27 metus senesnis už S., turinčių 82% viso apraudoos investuoto turto ir nešančių 77% gyvybės apraudoos. Taigi palyginimas padarytas su seniausiomis, stipriausiomis, turinčiomis beveik 80% visos gyvybės apraudoos šiame krašte. Kiekvienam tūkstančiui apraudoos SLA savo turto, rezervais ir perviršium toli pralenkia šias visas bendroves. (Dėl bendrovių vardų, nušimtinų apskaičiavimų ir kitų smulkmenų žiūrėk knygoje — SLA 47 Seimui, Darbai ir Reportai p. 67-70).

Kad tokią augstąją pasiekę, reikėjo neišpasakytai daug darbų įdėti, turėti tinkamo žinojimo, sumanumo, pasiryžimo ir drąsos. O tą visą su labai mažomis išimtimis atliko SLA nariai, — ar tai jie būtų buvę Pildomojoje Taryboje, įvairiose komisijose, kuopų valdybose ar šiaip jau eiliniai nariai. Kiekvienas ir kiekvieną davė savo įnašus, be kurių tokio augsto saugumo laipsnio joku būdu nebūtų buvę galima pasiekti. Teisingai užtauti nuopelnai visiems nariams lygiai priklauso ir todėl taip pat lygiai šiandien jais visi galime pasidžiaugti. Žinokime ir kitiems pasakykime, kad SLA savo saugumu stovi pirmoje eilėje.

TAUTINĖ VEIKLA

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra patriotinė organizacija, dirbusi visokių tautinių darbų beveik nuo įsikūrimo laiko. Nėra būvęs jokio didesnio sąjūdžio, prie kurio jis nebūtų vienaip ar kitaip prisidėjęs ir savarankiai dirbęs. Dėl stokos vietos ir laiko čia tik prabėgom suminėsiu keliatą ryškesnių faktų.

Daug neturtingų studentų pinigais sušlepta baigti augstuosius mokslus. Ne vienas iš jų šiandien džiaugiasi savo profesija ir dalyvauja lietuvių veikloje.

Antrajame pasauliniame kare visiems kareiviams — nariams apmokėti duoklės iš specialiai suorganizuoto Kareivių Fondo. Jų skaičius siekė 886 narių, kuriems už duokles sumokėta \$40,339.73. Iš to skaičiaus 17 žuvo ir visiems apraudoos išmokėta, kuomet tulos bendrovės neigiamai atsilėpė.

Beįsikuriant ALT ir BALFui Susivienijimas pirmutinis atėjo į pagalbą kiekvienam, paskirdamas po 2,500 dolerių pradžiai ir niekad nepaliavė rėmęs finansiniais. Iš ALT keturių egzekutyvio komiteto narių trys yra Susivienijime pasijungę nariai. Visada skatinama kuopas ir narius remti šias dvi organizacijas.

Pereitame karui besibaigiant ir paaiškėjus, kad Lietuva greitai neišsilaisvins, Susivienijimas rimtai bei praktiškai susidomėjo tremtinių likimu, kurių daugeliui sudarė galimybes atvykti į šį laisvės kraštą.

Susivienijimas medžiaginiais rėmė lietuvių studentus tremtyje, taipgi paremė ir mokyklų Vokietijoje, kur ir dabar, vienantinė lietuvių gimnazija, šelpiama.

Susivienijimas daug darbavo ir žymiai prisidėjo prie pravedimo palankaus įstatymo D.P. imigracijai į Ameriką Pabaltijo valstybių gyventojams. Dėka šio įstatymo, kuriam buvo daug pasipriešinimo, neišskiriant ir paties Prezidento, 30,000 naujų kurių įsikurdino šiam krašte.

AR ŽINAI?

Vyresnio amžiaus amerikiečių tarpe priskačiuojama 10 milijonų analfabetų.

Kuri sporto rūšis pritraukia daugiausia žiūrovų? Praėjusiais metais arklų lenktynių Amerikoje žiūrėjo 26 milijonai žmonių, o "beisbolo" — 19 milijonų.

To miško, kuris praėjusiais metais sudegė JAV, būtų užtekę pastatyti 200.000 namų, penkių kambarių kiekvienas.

Laisvės stovyla kartas nuo karto turi būti pagrazinama, nudažoma. (Ji ne tiek nukenčia nuo oro sąlygų, kiek nuo ekskursantų užrašų). Tai ne taip paprasta: 14 vyrų turi dirbti 6 savaites ir sunaudoja 700 galionų dažų už 24.000 dolerių.

Patentų registracijos įstaigos pranešimu, tik pusantro procento visų patentų JAV duota moterims.

Krenta į akis mažas moterų gydytojų nušimtis Amerikoje. JAV 5% gydytojų yra moterys, tuo tarpu Anglijoje — 17%, o Rusijoje — virš 50%.

SLA prezidentas W. F. Laukaitis, Susivienijimo vardu, energingai jį gynė. Reikia pastebėti, kad ne viena lietuvių organizacija ar grupė nerodė aktyvumo. Jei ne Susivienijimo ryžtingos pastabos, vargu ar šis bilius būtų palankiai praveistas.

Ir Lietuvos laisvojo gyvenimo laikais Susivienijimas matė reikalo šelpiti Lietuvos labdaros įstaigas.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, beveik nuo pat įsikūrimo, pasiėmė vieną svarbių tikslų — ginti Lietuvą nuo pavergėjų ir ją laisvinti. To buvo siekiama carams viešpataujant ir dabar, komunistams smaugiant. Nuo pat jos okupavimo 1940 metais nėra buvę nė vieno Pildomosios Tarybos suvažiavimo ar seimo, jau nekalbant apie kuopų ir pavienių narių pastangas, kad Lietuvos laisvinimo problemos nebūtų visu rimtumu svarstomos. Šiam visų svarbiajam reikalui, Lietuvos laisvinimo bylai, Susivienijimas niekada nesitraukė nuo savo šventos pareigos ir ateityje nesitrauks, kol Lietuvos vėliava nebus įkelta į Gedimino pilį Vilniuje.

Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje 8000 amerikiečių karių parsivėdė marčias į šį kraštą, iš Europos. Po antrojo karo "imporuoti" nuotakų skaičius prašoko 100.000. Blogiausia naujų tėvynės jaučiasi nuotakos iš Anglijos, žymiai geriau — vokiečiai, prancūzaitės ir japonės.

Pirmas JAV užsienių reikalų ministeris buvo Tomas Jeffersonas. Jo laikais JAV turėjo toje ministerijoje 5 tarnautojus ir palaikė diplomatinis santykius su 4 valstybėmis. Šiandien toje pačioje žinyboje dirba apie 20.000 valdininkų. Su 61 užsienio valstybe palaikomi diplomatiniai santykiai.

Prancūzija pirmoji pripažino JAV (1778). Ketveriais metais vėliau sekė Olandijos, o dar vėliau — Anglijos, Prūsijos ir Ispanijos pripažinimai.

Žinova tvirtina, kad prie blusų išnaikinimo JAV daugiausia prisidėjo... linoleumas ir šilkinės kojinės.

Waterloo (Nebraska) mieste tebegalioja senas įstatymas, draudžias kirpėjams valgyti svogūnus tarp 7 val. ryto ir 7 val. vakaro.

Vienoje Londono kavinėje kabas toks skelbimas: "Jeigu Jūs savo popietinės cigarečių nuorūką mėgstate įspaušti į maisto lėkštėje esančius liukčius, praneškite kelnerei. Ji patieks Jums pietus peleninėje".

Mančestery (Anglijoje) mirė tūla didikė, sulaukusi kone biblinio amžiaus. Jos gydytojas, rūpinęsis jos sveikata apie 30 metų, mėgdavęs pasididžiuoti jos senyvu amžiumi, lyg tai būtų jo priežiūros vaisius. Žinoma, ištikimas gydytojas nebuvo užmirštas mirusios testamentė. Jis gavo didelę, menišką darbo, medinę dėžę. O toje dėžėje — rūpestingai sudėti ne nepaliesiti visi tie vaistai, kuriuos gydytojas buvo didikėi prirašęs 30 metų bėgyje... VI.

Ar jau

įstojai į

VILTIES

draugiją?

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.
Antanas Cesonis
1323 Hollins St.

So. Boston, Mass.
Brunonas Kalvaitis,
545 East Broadway.

Brockton, Mass.
Batiulis A.,
22 Intervale St.

Chicago, Ill.
Jonas Paplėnas,
4416 So. Hermitage Ave.,
Yard 7-0191

Dayton, Ohio
J. A. Urbonas,
1302 Lamar St.

Detroit, Mich.
Vl. Pauza,
9124 Quincy Ave.

Newark, New Jersey
A. S. Trečiokas,
314 Walnut St.

New York-Brooklyne
Antanas Sodaitis,
57-56, 63rd St.,
Maspeth, N. Y.

Omaha, Nebr.
J. Povilaitis,
5617 So. 31 St.

Waterbury, Conn.
Vladas Varneckas,
2157 N. Main St.

Hamilton, Canada
Antanas Mingėla,
190 Catherine St. S.

Montreal, Canada
Stepas Kešgalla,
6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada
Jonas Paršeliūnas,
62 Pauline Ave.

Welland, Canada
Žukauskas Kazys,
287½ E. Main St.

Anglijoje
Dainora Daunoras,
49 Thornton Ave.
Thurnham Green,
London W. 4

Australijoje
Povilas Lukošius,
Box 1665 M. G.P.O.,
Adelaide, S. A.

Veneculoje
Antanas Diržys,
Avenida "Alayon No. 6"
Oeste
Maracay, Edo, Aragua

Ar mes pažįstame žydus?

Lietuvoje mes žydą pažįstame kaip smulkų krautuvėnį, kaip stambų pirklių — pramonininką. Turėjome skurdėvų ir milijonierių. Lietuvių tauta žydų požiūriu buvo lojali ir niekad nebuvo pasireiškusi antisemitizmu. Tik prasidėjus lietuvių verslininkų sąjūdžiui įgauti kiek drąsos ir noro imtis amatų, prekybos ir veržtis į pramonę, žydai per savo spaudą keldavo balsą, būk lietuviui pradedant organizuoti priešydžišką akciją. Iš tikrųjų, buvo paprastas lietuvių atkūrimas ir sveikas praragėjimas, jog pramonės ir prekybos darbas yra žymiai pelningesnis, negu tarnavimas valdinėje įstaigoje ar ūkininkavimas žemės ūkyje.

Bolševikų okupacijos metu Lietuvos žydai daugeliu atveju lietuvių išdavinėjo okupantams, kurie žiauriausiu būdu kimšdavo į kalėjimus, tremdavo Rusijos gilumon sunkiai ir lėtai mirčiai. Šitūs jų pasireiškimai mūsų istorikai turės teisingai įvertinti ruošdami naują Lietuvos istorijos laidą.

Dabar žvelkime į žydus jų rabino akimis.

JAV karinių pajėgų žydų dviasikių sąjungos prezidentas bei Amerikos žydų tarpreliginės veiklos komiteto direktorius rabinas Morris N. Kertzer pateikė spaudai keletą įdomių klausimų apie žydus. Išsamus straipsnis buvo įdėtas žurnale "Look" ir vėliau santrauka "Reader's Digest". Mes paliesime tik būdinius gesnius brožuos, kurie pravartūs ir mums žinoti.

Rabinas nurodo, jog žydų laikomas kiekvienas, kuris save vadiną žydu arba kurį tokiu laiko žydų bendruomenė ir kuris reli-giškai laikosi judaizmo.

Žydų maldos knyga nusako tris pagrindinius tikėjimo principus, būtent:

1) Mokymąsi iš meilės. Jau nuo pirmojo šimtmečio žydai buvo įsivedę privalomą švietimo sistemą. Dėl vargšų ir našlaičių švietimo buvo atsakinga bendruomenė ir šeima. Pirmą mokyklos dieną mažieji mokiniukai būdavo maitinami saldžiais pyragais, padarytais raidžių pavaldai, kad vaikai mokytųsi su saldumu iš meilės;

2) Dievo garbinimas buvo mokomas iš pat vaikystės. Tačiau Dievo garbinimas paremtas meile, bet ne baime.

3) Geri darbai. Hebrajų kalba neturinti žodžio "labdarybė" ir todėl pas juos nesą "labdarybės". Pagal senovės rabiną, žydai privalo vargšus — neįgydus, taip kaip ir žydus brolius, papenėti. Nė vienas neatpalaiduojamas nuo šios pareigos saviems padėti.

Žydai tiki ir nemirštama siela, kurios nemirtingumo prigimtis težioma tik vienu Dievu. Tačiau jie nepripažįsta raidiškos idėjos apie fizinį dangaus ir pragarą buvimą. Už dorą žmogaus gyvenimą atlyginama paties geru gyvenimu.

Kuriais klausimais žydai ir krikščionys sutinka ir kuriais ne? Tiek vieni tiek kiti naudojami senuoju testamentu, tiki viena Dieva, laikosi dešimties Dievo įsakymų, pranašų išminties ir žmonių broliškumo. Tačiau pats svarbiausias žydų ir krikščionių sutarimas yra tikėjimas į nemirštamą žmogaus sielos prigimtį.

Žydai atmeta Jėzaus dieviškumą, kaip vienintelio Dievo sūnaus buvimą. Jiems Jėzus yra tokių pat vaikų, kaip ir visi, kad esame Dievo vaikai. Jie atmeta principą, jog Jėzus tapo įkūnytas Dievas. Judajizmas taip pat atmeta išganyką — žmogaus atpirkimą per Kristų. Jie tiki, jog kiekvienas žmogus yra atsipirkęs dėl savo išpirkimo. Esą, niekas negali būti tarpininku tarp Dievo ir žmogaus, net ir simbolinė prasme.

Rabinas pasisakė, jog jie nesiekia, kad kitų tikėjimų žmonės pereitų į judajizmą, tačiau jie mielai priima į savo tarpą tiek katalikus tiek protestantus ir tas esą dažnai. Žydai kaip ir kitų religijų atstovai yra priešingi mišrioms vedyboms, nes priešingų įsitikinimų partneriai dažnai atveju nesugyvena. Skyrbybą žydų tarpe esą mažiausiai, palyginus su kitų įsitikinimų žmonių skyrbybomis. Žydams nesą uždraustas naujojo testamento skaitymas. Daugelis žydų šviesuomenės esą taip gerai žino evengelijas, kaip ir senąjį testamentą.

Judaizmo sektos. Amerikos judajizmas esą suskylęs į tris religines grupes: ortodoksų, konservatorių ir reformatorių.

Ortodoksai bibliją laiko Dievo išreiškimo šaltiniu. Jie griežtai laikosi dietinių nuostatų ir "šabo" (nedirba, nekeliauja, nerašo ir nenešioja pinigų "šabo" laikui). Jie diei skyrė ar "jiermulką" visą laiką, ne tik per pamaldas.

Reformatoriai laikosi biblijos moralinių nuostatų ir tų ceremonijų, kurios pakelia ir pašventina gyvenimą. Jie nesilaiko tų papročių, kurie, jų supratimu, nebeatitinka moderniosios civilizacijos pažiuroms ir papročiams. Jie meldžiasi be kepturių. Jų maldaknygės anglų kalboje parašytos.

Konservatoriai daugiausia laikosi tradicinio judaizmo. Jie vykdo dietinius nuostatus su mažais palengvinimais, prisilaiko "subatų" ir didžiųjų švenčių, pridengia galvas maldos metu. Tačiau jie jau yra daug pasisavinę šie reformatoriai.

Kas gi yra rabinas? Raidiškai imant, rabinas yra "mokytojas". Jo autoritetas remiasi ne jo užimta pozicija, bet išimtinis nimum, jo sugebėjimu aiškinti žydų įstatymus. Jis nėra joks tarpininkas tarp žmogaus ir Dievo. Pas žydus nesą jokios religinės hierarchijos. Moderniškas rabinas, kaip ir kunigas ar pastorius, yra atsakingas už tvarką sinagogoje, už vedybas, laidojimo tvarką ir pastoralinį vadovavimą.

Žydams namai daugiau reikią negu sinagoga. Istorijos būvyje daug kartų jų maldos namai būvę uždaryti ir todėl jų religinis gyvenimas vykęs jų namuose. Dievas yra namuose ir todėl jie tampa integraline žydų gyvenimo dalimi.

"Koše" įstatymai reikią sveikatingumo priemonės. Talmudas. Talmudas yra sudarytas iš 63 knygų, kurių turinį sudaro senovės rabinų surašyti istoriniai, etiniai ir viešieji klausimai. Ir visa tai sudaro žydų religijos įstatymus. Šios knygos buvusios suredaguotos 5-me šimtmečiu po Kristaus. Jos žydų mokslininkų dar papildytos biografiniais šikais, istorinėms pastaboms, humoristiniais anekdotais, epigramomis. am.

RASOMOSIOS MASINĖS

Garsiosios SMITH-CORONA 44-rių raktų portatyvės rašomosios mašinėlės PILNU LIETUVISKU raidynų arba VISAIŠ lietuviškais ženklais NEPAKEISTAM, amerikoniškam raidyne, gaunamos išsimokėtinai pas V. Bartkus, 712 E. 92 St., Cleveland 8, Ohio. Telef.: LI 1-6716.

Mano ispūdžiai lietuviškoj Chicagoj

Būtų netikslu Amerikos didžiuosius miestus pažinti kaip amerikietiškosios dvasios ar technikos kūrinius ir nesuvidinti jose esančiomis lietuviškoms kolonijomis. Ir šių eilučių autorius, nuvykęs šią vasarą pirmą kartą į šią lietuviškąją metropoliją Amerikos kontinente, pirmoje eilėje norėjo susipažinti su lietuviškąja Chicago. Ir tik atliekamą laiką skirti bendrajam miestui — milžino pažinimui.

Ar pakanka trijų-keturių dienų pažinti lietuviškąją Chicago? Vargu. Atsižvelgiant į tai, kad šiame mieste lietuviškasis gyvenimas labai platus, kad ypač tremtiniai labai pagyveno šios metropolijos pulsą, kad miesto plotai labai dideli ir kad lietuvių kolonijos pasklidusios keliose miesto dalyse, tai Chicago pažinti reikėtų bent savaitės ar bent kelių atsilankymų. Ir tik ne vasaros metu, kai visuomeninis ar kultūrinis gyvenimas apmirsta.

Daugiau domintis kultūrinio gyvenimu, teko pastebėti, kad jis ir vasaros metu nebuvo visai apmirstęs. Vykto kai kurie kultūriniai renginiai, radio valandėlės davė daug įdomios programos, įvyko viena didžiųjų vasaros švenčių ir svarbus įvykis Chicago lietuvių kultūriname gyvenime — Margučio vakaras Riverview parke.

Jau minėta, kad naujieji ateiviai, o jų bus Chicagoje apie 12,000, labai sustiprino šią lietuviškąją tvirtovę. Čia jau daugiausia dailininkų, muzikų, dailininkų, artistų, net du dienraščiai, radio valandėlės, o kur pačios organizacijos, Balfu pradedant ir biržonais, rokiškėnais ar buv. Augsburgio stov. gyven-tojais baigiant. Kur "kur, bet Chicagoje — tikrai gali išsilaikyti lietuvių organizacinis genijus... Susirinkimų, rengimų, aišku, netrūksta ir ypatingai rudens ir žiemos metu. Tačiau kaip ir kitur, trūksta planingumo.

Dėl keisto mūsų teatro žmonių nesugiedojimo, o gal ir dėl nelemto intrigų, per metus Chicago nepamatavo teatro pastatymų ir tik vasaros angoje pasirodė iš karto du pastatymai, o jų su savo pajėgomis chiegičiai galėtų per metus paruošti 5 pastatymus. B. Babrausko rūpesčių įvyksta bent keli literatūros vakarai, bet... mūsų žmonės jais domisi silpnai. Dar mažiau domimasi solistų pasirodymais (Diciūtė, Blaudžiūnaitė). Tremtinių juose susirenka, V. Jakubėno žodžiais, nedaugiau...

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Mano ispūdžiai lietuviškoj Chicagoj

Būtų netikslu Amerikos didžiuosius miestus pažinti kaip amerikietiškosios dvasios ar technikos kūrinius ir nesuvidinti jose esančiomis lietuviškoms kolonijomis. Ir šių eilučių autorius, nuvykęs šią vasarą pirmą kartą į šią lietuviškąją metropoliją Amerikos kontinente, pirmoje eilėje norėjo susipažinti su lietuviškąja Chicago. Ir tik atliekamą laiką skirti bendrajam miestui — milžino pažinimui.

Ar pakanka trijų-keturių dienų pažinti lietuviškąją Chicago? Vargu. Atsižvelgiant į tai, kad šiame mieste lietuviškasis gyvenimas labai platus, kad ypač tremtiniai labai pagyveno šios metropolijos pulsą, kad miesto plotai labai dideli ir kad lietuvių kolonijos pasklidusios keliose miesto dalyse, tai Chicago pažinti reikėtų bent savaitės ar bent kelių atsilankymų. Ir tik ne vasaros metu, kai visuomeninis ar kultūrinis gyvenimas apmirsta.

Daugiau domintis kultūrinio gyvenimu, teko pastebėti, kad jis ir vasaros metu nebuvo visai apmirstęs. Vykto kai kurie kultūriniai renginiai, radio valandėlės davė daug įdomios programos, įvyko viena didžiųjų vasaros švenčių ir svarbus įvykis Chicago lietuvių kultūriname gyvenime — Margučio vakaras Riverview parke.

Jau minėta, kad naujieji ateiviai, o jų bus Chicagoje apie 12,000, labai sustiprino šią lietuviškąją tvirtovę. Čia jau daugiausia dailininkų, muzikų, dailininkų, artistų, net du dienraščiai, radio valandėlės, o kur pačios organizacijos, Balfu pradedant ir biržonais, rokiškėnais ar buv. Augsburgio stov. gyven-tojais baigiant. Kur "kur, bet Chicagoje — tikrai gali išsilaikyti lietuvių organizacinis genijus... Susirinkimų, rengimų, aišku, netrūksta ir ypatingai rudens ir žiemos metu. Tačiau kaip ir kitur, trūksta planingumo.

Dėl keisto mūsų teatro žmonių nesugiedojimo, o gal ir dėl nelemto intrigų, per metus Chicago nepamatavo teatro pastatymų ir tik vasaros angoje pasirodė iš karto du pastatymai, o jų su savo pajėgomis chiegičiai galėtų per metus paruošti 5 pastatymus. B. Babrausko rūpesčių įvyksta bent keli literatūros vakarai, bet... mūsų žmonės jais domisi silpnai. Dar mažiau domimasi solistų pasirodymais (Diciūtė, Blaudžiūnaitė). Tremtinių juose susirenka, V. Jakubėno žodžiais, nedaugiau...

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

Todėl, nebūkime nusiteikę taip beviltiškai kaip "Darbininkas". Nemanykite, kad Vilkas tai Brazaitis ir be Brazaičio jau nebėra prasmės juo nei domėtis. Pats Brazaitis čia nieku dėtas: juk net gabiausiems politikams ne visada pasisekė ir tenka pasitraukti. Jam vadinamoji užsienio politika Vlike nepavyko. Na, kągi padarysi. Gal dabar kitiems geriau pasisekė... Visiems keistai pažiūrą į Vliką taip radikaliai, kaip pakeitė "Darbininkas", dar nėra reikalo.

10. Ir tai vyksta 12,000 tremtinių kolonijoje.

Šių eilučių autorius patyręs apie šios vasaros K. Binkio mirtį, nusukėję į Liet. Au-ditoriją ir... labai nusivylė. Bent 2

Dievas ir dievai nebuveliai

Dėl polemikos su tautosakininku J. Baliu

PR. SKARDŽIUS

Nuo to laiko, kai prasidėjo diskusijos dėl baltų Dievo, J. Balys toje pačioje Dirvoje ryšius su tuo yra jau parašęs bent kelis straipsnius. Savo paskutiniuose dviejuose straipsniuose, "Lietuvių ir latvių mitologijos panašumai ir skirtumai" (Dirva Nr. 32) ir "Apie dievus nebuvelius" (Dirva Nr. 33), jis iškėlė vieną kitą ir naują dalyką, pvz. baltų dangaus tėvo svertimumo ir dievų nebuvelių klausimą, ir todėl pačios diskusijos atsiduria kiek kitose nei šiosios. Nenorėdamas pačių diskutuojamų dalykų daugiau plesti, — jie platesnei visuomenei dėl savo specialumo gal ir ne tiek yra įdomūs, — aš čia dar kartą, bet kiek galėdamas trumpiau, bandysiu pasisakyti dėl tų dalykų, apie kuriuos aš pasilikau skirtingos nuomonės ir kurių J. Balys, mano supratimu, net savo naujais argumentais negali niekais paversti.

1. J. Balys dėl priesagos -aitja- reikšmės jau daugiau nebesiginėja, iš dalies jau linkęs pripažinti ir mano teigimo teisingumą ("gali būti ir taip", — jis rašo), bet reikiamas išvadas jis vis dėlto savotiškai nuriečia į šalį ir viską publicistiškai kalniniu baigia. O iš tikrųjų taip yra: mažiaviniai daiktavardžiai su -aitis yra vėlyvesni, išriedėję iš ankstyvesnių priklauso mybių darinių su ta pat priesaga. Ši reikšminė atmaina dar dabar tebevyksta, todėl ji lengvai susekama, ir tam nereikia sudarinėti jokių gudraujančių taisyklių. Daugumas duomenų, kuriais remiamasi čia, yra palaima iš gyvybos žmonių kalbos arba patikimesnių šaltinių ir surašyta mano "Lietuvių kalbos žodžių daryboje" arba antrame jos ruošiamame leidime, todėl man ir nereikėjo naudotis J. Balio pavardžiais, o dar mažiau jie galėjo mane įtikinti, kaip kad jis norėtų. Mano kelių paskutiniųjų metų tyrinėjimai rodo, kad dievaitis iš pat pradžių yra buvęs tos pat reikšmės kaip dievynas arba dievonis "dievo sūnus" ir šiuo atveju niekuo nesiskiria nuo kitų patroniminių darinių, pvz. Jonaitis, Jonynas, Jononis, kalvaitis "kalvio sūnus", genynas "genio vaikas", sodžionis "sodietis", tilžionis "tilžėnas" ir kt. Senesniais dievaicio pavardžiais mes nerandame reikiamos jokios mažybės ar malonės; tai patvirtina ir kiti tos pat reikšmės dariniai. Pvz. dievys "dievaitis" yra su priesaga -ja- sudarytas iš "dievas ir savo daryba niekuo nesiskiria pvz. nuo kuody "kuoduotas" šalia kuodas arba rytys "rytinis" šalia rytas. Senovinė liet. raštų kalbų sutinkamas dievilas "dievys; dievaitis" taip pat jokios mažybės nerodo. Pačių dievaicių (t. y. dievų) seniau buvo vadinamas ne tik Perkūnas su Menūliu, bet ir Saulė, Ugnis ir kitos gamtinės jėgos. Tai aiškiai dar rodo 1718 m. jėzuitų pranešimai, kuriuose minimi šių reikšmių dievaitė (t. y. dievaicių). Deuoitis taip pat ir Lasickiui yra "pajūrio laukų dievas" šalia gabie dewaite. Viename Dancigo miesto bibliotekos rankraštyje irgi kalbama apie Dewyto Zudwity, žr. W. Manhardt, Goetterlehre, 245 psl. Taigi J. Balys negali taip lengvai nuneigti net to, ką aš savo pirmame straipsnyje (Dirva Nr. 29) tik tariamai (su "veikiausiai") esu minėjęs.

2. Ne vien tik dievaitis Perkūnas yra išlikęs kituose šaltiniuose, kaip J. Balys mano, bet ir kiti sen. lietuvių dievaiciai. Pvz. svetimomis kalbomis rašytuose šaltiniuose yra įvairiai minimas vieno sen. prūsų dievo vardas: Picullus, Pickollos, Pe-

cullus, Pecols ir kt. Bet, laimei, šis žodis yra išlikęs ne tik pačioje sen. prūsų kalboje (pickuls "velnias"), bet ir senoviniuose liet. raštuose (pvz. Wolfenbuttelio postilės rankraštyje minimas pikulas, ds. pikullai, žr. Mitteilungen der litt. liter. Gesellschaft V 150) ir latvių kalboje (Pikuls "piktasis, velnias"). Tuo būdu šalia Perkūno dar atsiranda ir antras neabejotinas, labai senos kilmės ir darybos Pikulas, kurį laikurie dabartiniai rašėlyvos nevykusiai mėgina perdirbti Pikuoliu. Galimas daiktas, kad Pikulas "sen. prūsų požemio dievas" savo kilmę yra susijęs su sen. lenkų pkiel "pragaras" (iš "pikula"; vėliau šis žodis veikiaušiai pagal niebo buvo paverstas į pieklo) ir kt. Be to, kitų šaltinių dar yra patvirtinti Zemėpatis, Zemyna ir kt.

3. J. Balys ypač spiriasi dėl Occipirmus aiškinimo: jis netikėti tuo, kad occo- yra tas pat sen. prūsų ucca- "visų", ir tiek. Jam čia nieko nereikia nei K. Būgos, nei J. Endzelyno nuomonės. Jo vienintelis įrodymas yra tai, kad "tas dievo vardas šiočiuo skiemenu niekur neprasideda". Bet tai netiesa: šio dievo vardas yra sudėtinis žodis, ir todėl jis prasideda ne vienu skiemenu, bet ištisu žodžiu, kuris visiškai sutinka su sen. prūsų kalboje vartojamu augščiaušiojo laipsnio priešdėliu ucca- "visų", pvz.: ucca isarwiskai "išstimausiai, vok. aufs treulichste", ucca langiwingiskai "paprastai, vok. aufs einfaltigste" ir kt. Čia žodžiu ucca- večiama vok. aufs, todėl etimologiškai jis gali būti toliau siejamas su liet. aukuoti "augstyti kiloti" ir kt., bet nieko bendro neturi su vėlyvu perdirbtiniu (naujadaru) auka, kurią iš pradžių J. Balys visai nevykusiai mėgino jungti su occo-. Toliau pastebėtina, kad sen. prūsų raštų kalboje balsis u dažnai kaitaliojamas su o, panašiai kaip i su e, pvz.: drowe "tikui" šalia druwe "t. p.", druwit "tikėti", druwis "tikėjimas", meddo "medus" (iš "medu") šalia alu "alus" (senovinis niekatrosios giminės daiktavardis be galūnės -s) ir kt. Taigi Occo-pirmus iš tikrųjų skaitytinas "uka-pirmas" "visų pirmas, der erste". Jis atitinka mai ir vokiškai vertiamas "der erste" — Gott Himmels und Gestirnes". Antra vertus, Occo-pirmus (plg. dar prūsų ucca kuslains "silpniausias, t. y. kušliausias") vartojamas ne viena, bet keliolika kartų, pvz. anksčiau kaip J. Maleckio "De sacrificiis et Idolatria" išspausdinto suduvių knygelė ir kt., todėl ši lytis, filologiškai sprendžiant, turi būti autentiškiausia ir patikimiausia, juo labiau, kad ji visai gerai atitinka žinomus žodžius. Pagaliau šio žodžio sudėtinumą dar patvirtina ir kiti sudėtiniai dievų vardai, pvz. Auschauts "luošųjų, ligonių ir nusidėjėlių dievas" (iš prielinksnio au- "nuo" ir šaknies schaut; plg. prūsų aushautins "skolas", auschautenikamans "kalninkams" ir kt.), Aw-tryps "jūrų ir didžiųjų ežerų dievas" (dėl au- plg. dar prūsų au-dast sien "nusiduoda", au-laut "numirti, t. y. paliuti" ir kt.) šalia Potrimpus "tekančiųjų vandenų dievas" (dėl šio pastarojo vardo kilmės žr. K. Būga, Kalba ir senovė, 24 psl.) ir kt. Taigi J. Balys taip lengvai dar negali sugriauti visų šių kalbinių įrodymų, juo labiau, kad jis neduoda jokio kito geresnio aiškinimo ir savo tvirtinimo neparemia įtikinamais, konkrečiais pavardžiais. Čia vieni tokie pikli pa-

sakymai kaip "aš netikiu" arba "aš tą occo- laikau dievu nebuveliu", be jokių kitų įrodymų, absoliučiai nieko nepasako: tai yra maždaug tos pat rūšies dalykas, kaip occo- jungimas su auka arba nevykęs ide. "dieus (sen. indų dyaus, gr. Zeus, lot. dius) sumaišymas su "dievos (sen. indų devas, lot. deus, liet. dievas ir kt.), apie kurį aš plačiau esu rašęs savo pirmuosiuose dviejuose straipsniuose ir kurio J. Balys dabar pats nebemėgina ginti, laikydamas tai nesvarbiu, antrašiliu dalyku.

4. Estų žodis taevataat-isa nėra koks nors estofilų kaltinimas, kaip kad J. Balys rašo, bet veikiausiai grynas estiškias žodis, turįs savo atitikmenį ir gimininę lybių kalboje touvotot-iza, ir jis reiškia ne patį "dangaus tėvą", tai, kas yra latvių debess tėvš. Pats "dangaus tėvas, dievas tėvas, Gottvater" estiškai vadinasi taevataat, žr. A. Loooris, Estnische Volksdichtung und Mythologie, 42 psl. Yra įdomu, kad tas pats estų mokslinkas savo neseniai pasirodžiusiam veikle "Grundzüge des estnischen Volksklaubens" (II 41 t.) taip pat yra linkęs manyti, kad dangaus tėvas suomių ugrų padėmėms iš viso yra buvęs svetimas ir todėl veikiau esąs paskolintas iš indoeuropiečių tautų. Šia A. Loooris nuomone dar paremia tas faktas, kad dangaus tėva nuo pat senų senovės yra pažinuos kaip tik tos ide. kalbos, kurios jau nieku būdu jo negalėjo pasiskolinti iš suomių ugrų, plg. sen. indų dyaus pitar, graikų Zeus pater, sen. lotynų Dies pater, vėliau Despiter, Jupiter. Taigi J. Balys Dirvos Nr. 32, atrodo, yra kiek pasiškubinęs pareikšti, kad suomių ugrų dangaus tėvas galėjęs turėti įtakos baltams. Čia, kaip ir savo kalburiuose kituose tautosakinuose išvedžiojimuose, jis daro metodologinę klaidą — iš panašybės tuojau sprendžia apie paskolinimą. Yra galimas daiktas, kad pvz. tokių čeremis, ostiakų, vogulų ir kt. pažįstamas dangaus dievas yra atsiradęs panašiose nomadinėse aplinkybėse, kuriose anksčiau, prieš tapdami žemdirbiais, be abejonės, yra gyvenę indoeuropiečiai. Taigi, indoeuropiečių dangaus tėvas, be abejonės, yra atsiradęs visai savarankiškai, iš labai senų laikų, kada jie dar tebebuvo klajokliai. Šiuo atveju darosi suprantama ir senovės baltų dar nesuame-ninta "dievo" "dangaus" sąvoka.

5. Norėdamas daugiau įgnybiti savo oponentui, J. Balys, lyg ir atsilygindamas, jau visiems kalbininkams išdrožia tokį akibrokštą: "Kalbininkai kartais iš didelio rašto taip išsina iš krašto, kad nebemoka skirti kamienų ir priesagos nuo galūnės, prirašo visokių nesąmonių, tad turėtų vengti kalbėti tokiu jau augštu tonu, būdingu tik neklaidingiesiems dogmatikams". Čia, kaip ir kur kitur, jis, atrodo, kiek pasiskubino su savo išvadamais, kad visi šie žodžiai, tik kitu galu apgręžti, geriau jam pačiam tinka, ne kam kitam. Mat, jis pats, neišbrisdamas iš pradinės gramatikos supratimo, ne tik gerokai šluobuoja savo praktinėje kalboje (pvz. rašo lival užuot lybiai, indoeuropiečių kartais nesikiria nuo vokiškų indogermanų, mardvius, Mardvos gyventojus, netinkamai vadiną mardvinais ir t.t.), bet nerodo didesnio susidomėjimo kalbos dalykais ir savo tautosakinuose straipsniuose, ir, ginčydamasis dėl baltų die-

Lietuviai skautų konferencijoj

Iš Romos gautomis žiniomis ten š. m. birželio 5-9 d. buvo katalikų skautų vadų tarptautinė konferencija, kurioje dalyvavo per 70 atstovų iš viso pasaulio kraštų. Lietuvos skautus atstovavo A. Nekrašas ir P. Daukyns.

Daugumas delegacijų Romon suvažiavo dar prieš konferencijos pradžią, kad daugiau pažintų Romos įžymybes. Jos visos buvo įkurdintos Taikos Rūmuose — Domus Pacis, kurie yra Romos pakraštyje — ant puikios didelių sodų apsuptos kalvos.

Konferenciją atidarė Italijos Skautų S-gos vyriaus. sktn. Osvaldo Monass. Vyriausiu kalbėtoju buvo pakviestas J. E. Vysk. Urbani — Italijos Katalikų Akcijos vyr. kapelionas. Pirmoji diena užbaigta visų konferen-

vo reikšmės, visdėto rašo apie tuos pačius dalykus gana drąsiai, be jokios atodairios, nors ir visai paviršutiniškai. Pvz. jeigu jis prieš rašydamas būtų bent kiek daugiau mėginęs išsiaiškinti visus tuos kalbinius dalykus, apie kuriuos mano buvo rašyta šiuose diskusiniuose straipsniuose, jis nebūtų prirašęs tokių niekų apie ide. "dievos reikšmę ir jo vartojimą atskirose ide. kalbose, be reikalo nebūtų teigęs, kad kalbininkų nuomonės dėl to žodžio didžiai svyruojančios (su tomis nuomonėmis, kaip pasirodo, jis nėra net kaip reikiant ir susipažinęs), panašiai kaip liaudies etimologai nebūtų darytinės aukos jungęs su sen. prūsų occo- net tariamai, nebūtų lengvai kildinęs latvių debess tevs "dangaus tėvas" iš vokiečių kalbos ir t.t. Taigi tik labai siauri savo srities dogmatikai gali taip rašyti apie kitos srities dalykus, kurių jie net nėra mėginę sau kaip reikiant išsiaiškinti, rašydamai visai vinguriuoja, kad tik daugiau galėtų skaitytojų dėmesi nukreipti nuo pagrindinių dalykų, ir paskui, jau nebežinodami ką sakyti, pyksta, pravaržiuoja kitus dogmatikais arba nemokšomis. Sapienti sat!

6. Pagaliau, kad takas nebūtų lengvai pamestas dėl takelio, baigiant tenka trumpai prisiminti visus svarbesnius diskutuotuosius dalykus, būtent: a) jau pačioje ide. prokalbėje buvo vartojamas "dieus" "dangus" ir "dievos" "god", išriedėjęs iš ankstyvesnės "dangaus" reikšmės; b) šis pastarasis žodis, "dievos", buvo vartojamas ne tik sen. indų ir lotynų, bet ir daugelio kitų indoeuropiečių kalbų; c) "dangaus tėvas" yra indoeuropiška sąvoka ir iš niekur kitur nepaskolinta; d) baltų "dievas" senų senovėje reikšė dar nesuame-nintą "dangu", kuris vėliau, bet dar prieškrikščionybinius laikais, įgavo "god" reikšmę; e) kaip rodo latvių kalbos liekanos ir kaulkuros liet. kalbos reminiscencijos, tas pat baltų "dievas" galėjo būti ir "dangaus dievas arba tėvas"; f) liet. dievaitis iš pradžių yra turėjęs patroniminę reikšmę, t. y. savo reikšmę niekuo nesiskyrė nuo dievyno ir dievonies; g) sen. prūsų Occo-pirmus yra originalinė lytis ir reiškia ne ką kita kaip "visų pirmas"; h) kitų šaltinių yra patvirtintas ne tik Perkūnas, bet ir Pikulas, Zemėpatis, Zemyna "žemės dievė" ir kt.; i) J. Maleckio ir kitų šaltinių Auxtelas neskirtinas nuo sen. liet. augštlejas "augštai esąs, viršutinis". Taigi vadinamųjų dievų nebuvelių klausimas mano net visai nepaliestas, ir todėl J. Balys visai be reikalo norėjo mane įtarti paisryžus tos rūšies dievus ginti. Jei aplinkybės leis ir galėsiu gauti reikiamų papildomų šaltinių, esu sumanęs parašyti platesnį dalyką "Kalba ir tautosaka", kur iš dalies, manau, bus galima pasisakyti ir dėl dievų nebuvelių.

jos dalyvių vakariene.

Kitą dieną visos delegacijos išklaušė Sv. Mišias Sv. Petro bazilikoje. Po pusryčių Kolombo viešbutyje, visi konferencijos dalyviai buvo Vatikano rūmuose priimti Sv. Tėvo specialioje audiencijoje. Popiežius Pijus XII konferencijos dalyviams pranciūziškai pasakė kalbą, kurioje itin gražiai įvertino skautybės sąjūdį. Kurį laiką pakalbėjęs su delegacijomis, Sv. Tėvas užbaigė audienciją Apaštališkuoju Palaiminimu.

Be darbščių konferencijos sesijų buvo skirta viena diena šventojo Miesto ir apylinkių paminklams aplankyti. Konferencijos dalyviai aplankė Tivolį — garsiąją Romos vasarvietę nuo 380 m. prieš Kristaus gimimą, Villa Gregoriana ir didįjį požeminį krioklį, Sirenų ir Neptuno grotas, Vestos ir Sibilės šventyklas bei naująją katedrą. Vieną pavakarį užtrukta Subiaco — Vakarų Europos vienuolynų lopšyje. Tame antikiniam mieste lyje gausu senų vienuolynų su vertingais ir retais meno paminklais. Birželio 9 d. konferencija buvo uždaryta.

Ši konferencija buvo puikiai techniškai suorganizuota ir praversta. Nuo atvykimo dienos visoms delegacijoms buvo nemokamos nakvynės, maistas ir iškylos. Posėdžiai buvo vedami pranciūziškai, tačiau santraukos buvo pakartojamos ir angliškai.

Lietuvių skautų atstovai stengėsi užmegsti bičiuliškus ryšius su kitomis delegacijomis ir kartu nušviesti pavergtos Tėvynės padėtį. Čia teko džiaugtis Italijos skautininkų vaišingumu ir supratimu. Ypač lietuvių reikalų tikrai broliški suprato ir daug pagalbėjo šveicarijos Skautų S-gos vyriaus. sktn. V. Raviglione. Jis, pirminkindamas sesijoms, Lietuvos tremtinių skautų delegaciją viešai pristatė visai konferencijai. Ir iš kitų kraštų skautų delegacijų mišiai juto daug bičiuliškos šilumos ir Lietuvos reikalų atjautimą.

Didžiausia padėka šia proga reikiama Liet. Skautų S-gos vyriaus. katalikų sk. dviasios vadui sktn. dr. kun. J. Vaisnorai, MIC. Tik dėka jo skautiško atkaklumo ir nenuilstamų pastangų buvo gautas leidimas dalyvauti šioje konferencijoje Lietuvos skautų atstovams. O sykį jį patekę, mumsiškai mokiėjo tinkamai prabilti apie Lietuvą ir Jos skautiją.

NAUJA KNYGA MŪSŲ JAUNIMUI

Šį rudenį pasaulį išvys Ang-

AR JAU SKAITĖTE

BARABA

Šitas pulkus švedo Paer Lagerkvist veiklas laimėjo 1951 m. Nobelio literatūros premiją. Jis išverstas į visas kultūringas kalbas, visi juo grožisi, visi jį komentuoja. Susidomėkite, ir neapsivilsite.

Knyga turi 212 psl., kaina 2.25 dol.

Rašykite: TERRA, 946 W. 31 Place, Chicago 8, Ill.

Kam Nepriklausoma Lietuva yra tikslas, visi skaito

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba, apjungianti įvairių politinių pažiūrų bei partijų ir visokių religinių bei nereliginių įsitikinimų lietuvių bendrą tikslą: Lietuvių tautos progresą ir Lietuvos Nepriklausomybę.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA sprendžia neišspręstus Lietuvos ateities klausimus bei aktualias problemas, daugiausia rašo apie gyvenimo ir įsikūrimo sąlygas Kanadoje ir kituose kraštuose.

N. L-VOS kaina: Kanadoje \$5.00, visoje Amerikoje \$5.00 ir kitur \$6.00.

Adresas: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Naujai atvykę "N. L." gauna bargan ligi uždirba.

sios stovyklos mergaitės grįžo sustiprėjusios ir atsigaivusios ir... su nepaprastu noru kitamet vasarą vėl stovyklauti.

Skautų ir skautių tėvai Bostone dažnai prisitaria apie jų vaikų organizacijų reikimą. Būty gera, kad tie geri norai, kaip ir kitose vietose, virstų nepavargstančia našia talka, kuri skatintų ir remtų skautybės sąjūdį. Skautavimo pasisekimas didžia dalimi priklauso ir nuo tėvų bei visuomenės paramos, o ne vien nuo pačių skautų ir jų vadovų pasiaukojančių pastangų bei entuziazmo.

Už "Kirbynės" stovyklos nepaprastai puikų pravedimą ir pasisekimą tenka nuoširdi tėvų padėką pasišventusioms skautių vadovėms — pasktn. Elenai Gimbutienei ir skltin. Vidai Karosaiti. Joms talkininkavo kitos — savaitgaliais "Kirbynės" iš miesto ištrukusios vadovės.

Skautės taria ACIO ir visiems bičiuliams — automobilių savininkams, kurie jas nuvežė ir parvežė iš stovyklos.

SKAUTŲ VYCIŲ ŽINIAI

JAV Rajono vadovas pasktn. Vaidevutis Mantautas išvyko iš Chicago. Dabar jis pasiekiamas adresu: V. A. Mantautas, S. J., West Baden College, WEST BADEN SPRINGS, Indiana.

WATERBURY PARAPIJOS SAVAITRAŠTIS

Jau bene dveji metai vietos lietuviškoji parapija kas savaitę spaudžia ir dalina parapijiečiams biuletinį, vadinamą "Sv. Juozapo parapijos savaitraštis". Savaitraštis spaudžiamas maždaug per pusę lietuvių ir anglų kalbomis ir informuoja apie mišių tvarką, pasninkus, parapijinių organizacijų susirinkimus, skelbia užsakus, kartais atspaudžia ir koki mažą religinio turinio straipsnelį. Savaitraštis neatšako atspausiti ir pranešimų apie susirinkimus bei parengimus tokių organizacijų, kaip Altas, Balfas, L. B.

Tenka labai apgailestauti, kad šio simpatiško leidinio redakcija visai nepaiso lietuvių kalbos dėsnių. Pavyzdžiui, rugpjūčio 17 dienos numerį skaitome tokį skelbimą:

"Lietuvių Šalpos Fundo piktikas įvyks šiendie Linden Parke, Union City. Kalbės Prof. Juozas Brazaitis ir jo poni, abudu Kataliku didele veikieja su Balfo. Komitetas prašo visu pribūti. Kat daliau domi parodiset artimo meile, bo uždarbis skyrimas varksams Lietuvoms Vokietijoje".

Juk tai baisu! Tiesa, galima spėti, kad tokie skelbimai spaudžiami iš organizacijų "raštininkų" patiektų raštų. Bet redakcijos pareiga būtų pranešimą ištaisyti. Bet ne ką geresnė ir pačios parapijos skelbimų kalba. Neaišku, ar parapijos vadovybė nerendą Waterbury žmogaus, sugėbnačio prižiūrėti leidinio kalbą, ar iš viso tokiu "menkiekiu" nesirūpina? VI.

Seniausias ir gražiausias lietuviškas Lietuvos mirties žurnalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius A. VANAGAITIS

Kaina metams \$3.00

Susipažinti, siunčiamas

dovanai.

6755 So. Western Ave.

Chicago 36, Ill.

Ar pažįsti šį kraštą

Tarp Dakotos ir Mirties Slėnio Kalifornijoje Apie tautinius gamtos paminklus

Amerikos gyventojai turi labiau prisirišti prie gamtos, turi savo sielos laimę sueti į sąlytį su saule, žvaigždėmis ir kitais gamtos reiškiniais ir tuo būdu rasti modernaus gyvenimo, labai dirbtinio ir jokios laimės neturintį, pakaitalą. Tai žodžiai pačių amerikiečių (S. Olson), kurie su pasitenkinimu pripažįsta valdžios pastangas apsaugoti gamtą ir drauge siejosi, kad tiems visiems rezervatams greis visokiausi pavojai. Juk pastaruoju metu pranešta, kad laukinių žvėrių medžioti kasmet į žygį patraukia nemažiau kaip 12 milijonų Amerikos vyrų ir jaunų vaikų.

Ar gali kas tvirtinti, kad medžiotojai iš miškų nepražūstų, labiau brautis į tuos gražuosius krašto tautinius parkus, kuriems skyrėme pastaruosius du straipsnius? Susirūpinta ir tautiniai gamtos paminklai — ir jie lygiai panašiai apsaugoti kaip ir parkai. Tik prezidentas, pagal 1906 m. vad. Antiquities aktą, gali paskelbti esant taut. gamtos paminklais įvairias istorines vietas, istorinius ar priešistorinius pastatus ir kitus moksliniu požiūriu turinčius reikšmės objektus. Kokie yra tie gamtos paminklai ir kur jie?

Jau susipažinome, kad tikrais Amerikos gamtos grožiais, pačios gamtos amžiams palikti pėdsakai, patys gražiausi kalnai, ežerai, slėniai ir sritys turtingiausios augmenija ar gyvūnija yra daugumoje tik ne krašto rytuose. Jūs surastis reikia pakelti žymiai toliau į krašto vidurį ir pasiekti Ram. Vandenyno valstybes. Ir su įdomesniais, valdžios apsaugotais gamtos paminklais susidursime tik pasiekę Pietų Dakotą, o visą tų paminklų grožį, jų svorį, rasime daugiausiai keturiose valstybėse: šiaurėje nuo Meksikos — Nauj. Meksikoje, Colorado, Utah ir Arizonoje, pagaliau Kalifornijoje.

Tie "paminklai" tai ne būtinai, kaip gal kas pamanyti, kokie istoriniai griuvėsiai ar paminklai tikroje šio žodžio prasmėje. Tai galės būti ir senųjų indėnų miestų griuvėsiai, ir savo laiku erozijos įtakoję (vandeniui ar atmosferinėms sąlygoms veikiant) esą pėdsakai uolose ir kalkakmenių susiformavimai, įvairios uolos, smėlio kopos ar pagaliau priešistoriniai ar šiaip reti medžiai.

Kai kurios vietose paminklai sudaro taut. parkų dalį, daugumoje gi jie visai atskiri ir dažnai plotu nėra maži — jis svyruoja nuo kelių šimtų iki dviejų milijonų ir daugiau akėrių.

Išuos gamtos paminklus metę žvilgsnį, pirmoje eilėje susidursime su pietine Dakota. Čia minėtinos erozijos "sukurtos" sritys su uolomis, kurių dalis siekia 300 p. ir kurių yra net kelių spalvų. Toje pačioje valstybėje dar susidursime su kalkakmenių uolomis — tai Jewel Cave taut. paminklas ir netoli jo — Fossil Cycad t. paminklas, pasizymįs senovės augalų liekanomis, vad. cikadu, augusių milijonus metų prieš mus, kai dar žemėje gyveno keisti gyvūnai —

dinosaurai.

Persikėlę į gretimą Wyoming valst. užtikame Velnio Bokšto paminklą — 865 p. augščio, vulkaninės kilmės uolą. Šioji uola — bokštas, beveik keturkampio formos vyrauja virš visos apylinkės ir sudaro savotišką gamtovaizdį.

I pietus nuo Wyomingo, iš dalies Utah ir Colorado valstybėse, srityse kur rasti priešistorinių gyvūnų kaulai, įsteigtas Dinosaur taut. paminklas. Šiose srityse dinosaurai yra gyvenę maždaug prieš 140 mil. metų. Kaulai padėti muziejus, o lankytojams lieka pasidžiaugti žavingais upių canyonais.

Geologiniu požiūriu ypatingai įdomūs Colorado t. paminklai. Kaip ir parkų sritys taip ir šie paminklai iškalbingai liudija žemės formavimąsi per milijonus metų. Pažymėtina vakarinėje Colorado daly vad. Gunnison Juodasis Canyonas, apimęs 10 mylių ilgio Gunnison upės vagą. Jis vietomis, tarp didelių uolų, siekia net 2425 gylio. Praėjo milijonai metų, kol susiformavo šioji vieta, didelė staigmena geologams.

Toje pačioje kalnų valstybėje randame dar kitą staigmeną — didžiausias krašte smėlio kopas, kurių plotas turi 57 kv. mylias ir kurios išsirekšusios beveik 1000 pėdų aukštyje. Gretimose Utah valstybėse, pačioje šiaurėje, Timpanogos Uolos t. paminklas turi tris uolas 6776 p. virš jūros paviršiaus. Jos laikomos turinčiomis 50 mil. metų amžiaus ir pasižymi kristalais, stalagmitais ir kt. spalvingais akmenimis.

Toji pati Utah vėl gali pasigirti kitais gamtos "stebuklais" — arkomis uolose, esančiomis tūkstančius metų vykusio vandens veikimo padariniu. Šiame vad. Arches t. paminkle tokių arkų priskaitoma 81 ir viena laikoma ilgiausiu pasauly natūralinių tiltu, yra 291 p. ilgio.

Savo dykumų srityse Utah dar turi Capitol Reef t. paminklą (fantastiniai gamtos išdailintos uolos), o pietuose su Zion t. parku besijungiantį to paties pavadinimo t. paminklą. Pagaliau, pietryčiuose — Rainbow Bridge — Vaivorykštės Tiltą, kuris šimtmečių veikiamas vėjo ir nuostabių, didelių (309 p. virš slėnio dugno, du kartus augštesnį už Niagaros krioklį) gamtos kūrinių — arkų. Kiek toliau spalvingoje Utah v. susidursime vėl su tais erozijos pėdsakais — Gamtos Tiltais, taip pat gavusiais t. paminklų teises.

Pasukę į pačius krašto pietus, N. Meksikoje rasime Capulin Kalnų t. paminklą (prieš 2000 m. veikusio ugniakalnio palikimas) ir 226 k. m. dydžio Baltųjų Smiltynių (White Sands) t. paminklą. Čia susizavėjusio lankytojo akis patrauks didelės baltos, lyg sniegas, žvilgančios, gipsinių smiltelių kopos.

Kaip ir Utah valstybėje, ir Arizonoje gausu tautinių gamtos paminklų. Grand Canyonas čia savo geologine kilme sutampa su to paties pavadinimo t. parku, sudarydamas jo dalį. Išsiskiria tik tuo, kad turi vulkaninio po-

būdžio liekanas, jose gi pažymėtos suakmenėjusios ugniakalnio lavos pėdsakai. Toje pačioje valstybėje dar esąs Saulėleidžio Kraterio (Sunset Crater) t. paminklas taip pat su lavos žymėmis. Rytinėje gi daly Petrijed Forest paminklas stebina savo senovinio miško (apie 160 mil. metų atgal) medžių liekanomis, kaip ir kitur, ir čia uolos stebina savo spalvomis — gelsva ar tamsiai raudona. Valst. pietuose 98 k. m. plote įsteigta t. paminkle stebimas didžiulis milžiniškų kaktusų medžių, vad. saguaro, miškas. Tai lėtai augantys, tačiau kai kurie jų yra pasiekę net 50 pėdų aukštį ir jie stebina savo žydėjimo spalvingumu. Arizonoje yra ir kiti taut. paminklai, retų kaktusų pavyzdžiais ar erozijos įtakoję atsiradusiomis gamtos keistenybėmis.

Ram. Vandenyno pakraščio valstybės taip pat patrauks kiekvieno lankytojo dėmesį ne tik savo parkais, bet ir gamtos paminklais. Pietvakarių Oregono, 4000 p. aukštyje, susidūrę su kalcito susiformavimų uolomis, vad. Oregon Caves t. paminklu, pačioje Kalifornijos šiaurėje randame vulkaninės kilmės liekanas (Lava Beds). Čia įdomus vad. lavos vamzdžiai, į kuriuos galėtų net įlpti namai. Kiti paminklai vėl pateikia nuostabios augmenijos pavyzdžius, pvz., Muir Woods t. paminklas, šalia Pacifiko, turi vad. raudonmedžius, kurie pasiekia net įtikėtiną 300 pėdų aukštį, tačiau jie tiek nesipiečia į plotį, kaip jau minėti sejuojos medžiai to paties pavadinimo parke.

Pietinėje valstybės daly, Joshua Tree t. paminklo srity, vėl nuostabi augalai. Tai yucca medžiai, viena retesnių rūšių š. Amerikoje, čia vadinami Joshua medžiais.

Be kitų t. paminklų Kalifornija gali pasigirti dar viena įžymybe — tai pačiuose rytuose, iš dalies jau Nevados dykumos teritorijoje esąs Mirties Slėnis (Death Valley) ir to pavadinimo t. paminklas. Iš šiaurės į pietus šios sritys ilgis — 140 mylių. Šalia įvairių geologinių, matytinių gamtos vaizdų, čia minėtina vieta slėny, laikoma žemiausia vieta visose JAV. Ji yra šalia tvenkinio Badwater, dėl buvusio didelių karščių (137 l. šėšelyje) ir dėl tų karščių žuvus keliautojams, gavusi Mirties Slėnio pavadinimą. Ji yra apie 280 p. žemiau jūros paviršiaus.

Visuose minėtuose parkuose, žinoma, valdžios apsaugoti ne tik patys gamtos paminklai, bet ir tose srityse esanti augmenija ir gyvūnai.

Be tautinių parkų ar gamtos paminklų, vyriausybės apsaugoti ir tautiniai archeologiniai paminklai, kaip priešistoriniai laikais gyvenusių indėnų, — actekų, navajo ir kt. gyventojų vietovės. Tokių sričių yra nemažiau kaip 20. Ir jie, kaip ir kitos čia minėtos sritys susitelkę daugiausia Colorado, Arizonoje, Nauj. Meksikos srityse, iš dalies Utah. Ir tik po vieną rasime toliau į rytus — Ohio ir Georgiją valstybėse. Visos tos senųjų amžių vietovių liekanos paliudys šių dienų lankytojui, kad daug šimtmečių prieš Europos jūreivių svajones atrasti Naująjį Pasaulį, šio krašto pietvakarių sritis jau buvo užvaldę, gal ir primitivūs, bet šviesaus proto gyventojai.

Ne tik pati krašto vyriausybė kreipia daug dėmesio gamtos apsaugos srityms, bet ir paskiros valstybės savo žinioje laiko vad. valstybinius parkus, kurių kiekvienoje valstybėje rasime bent po keletą. Kaikuriose net po porą dešimčių. Ir jie šių dienų ir būsimoms kartoms liudys apie šio krašto gamtos grožį ir didelį įvairumą.

Parėngė V. Al.

Detroito naujienos

Šią savaitę Gabijos tunto skautės vadovaujant sktn. Kodatienei, Pajaujienai ir skautėms Buknytei ir Šaputaitėi stovyklauja prie Silver ežero, Pontiac apylinkėje. Šia proga skautės kviečia skautus, tėvelius ir visą Detroito lietuvišką visuomenę jas aplankyti šį šeštadienį, rugp. 30 d. ir dalyvauti stovyklos uždarymo iškilmėse, bei paskutiniam, tėvynei prisiminti skirtame lauže, kuris įvyks 18 val. Taip pat kviečia atsilankyti į pamaldas, įvykstančius sekmadienį, rugp. 31 d. 11 val.

Sekmadienį į savo stovyklos laužą kviečia skautus, tėvelius ir lietuvišką visuomenę atsilankyti Baltijos vietininkijos skautai, vadovaujami J. Paruškevičiaus ir A. Banionio.

I skaučių stovyklą važiuoti Woodward — US-10 keliu iki Pontiac miestelio; iš ten Oakland ir Silver Lake keliais iki Ukrainian Catholic Camp. Pakeliui į stovyklą iškabintos lietuviškos kelio rodyklės.

Skautų stovykla yra maždaug 12 mylių nuo skaučių stovyklos. Smulkesnių kelio informacijų galima gauti Neringos knygyne arba skaučių stovykloje.

PRITRŪKO DIRVOS

Paskutiniu laiku pasirodžius kėletai straipsnių apie kaikuriuos Detroito lietuvių raunduosius veikėjus, smarkiai padidėjo Dirvos pareikalavimas. Vien Neringos knygyne buvo parduota virš 60 egz. paskutiniojo Dirvos numerio, o sekmadienį dar maždaug kita tiek liko nepatenkintų, nes Dirvos jau nebebuvo likę.

GABUS JAUNUOLIS

Tremtinys Gintautas Misiulis iš virš 3000 dalyvavusių vaikų Fordo Pramoninio Meno konkurse laimėjo trečią vietą, gauda-

mas 60 dol. premiją, auksinį ženkluką ir paramą moksle. Malonu pastebėti, kad ir mūsų jaunimas sugeba taip gražiai atstovauti Lietuvos vardą kitataučių tarpe.

LAUKIAME LIETUVIŠKO ALAUS

Vasaros karščiu kankinami detroitiečiai laukia netrukus čia pasirodant Baltosios Meškos lietuviško alaus. Tuo reikalu rūpinasi ir alaus atstovybės formalumus baigia tvarkyti detroitiečiai J. Rožakas ir Vl. Pauza.

PRAMONĖ IVERTINA LIETUVIUS

Prieš kurį laiką tremtinys Valius Mikalauskas Star Tool & Die Works įmonėje už sumanumą ir darbštumą fabriko vadovybės buvo pakeltas į meistrus (bosus). Pažymėtina, kad Detroito lietuvių tarpe tai pirmas tremtinys tokiose pareigose. V. Mikalauskui tarpininkaujant minėtame fabrike gavo darbo daugelis lietuvių.

TĖVŲ SUSIRINKIMAS BROOKLYNE

Brooklyne ir New Yorke mokyklų lankančių lietuvių mokiūnų tėvai kviečiami atvykti į visuotinį susirinkimą. Susirinkimas įvyks rugpjūčio 31 d., sekmadienį, 12 val. Apreiškimo parapijos salėje.

Darbu tvarkoje numatyta: 1. Tėvų Komiteto pranešimas liuanistikos dalykų reikalu Apreiškimo parapijos mokykloje; 2. Vykdomyjū organų rinkimai ir 3. Kiti reikalai.

Tėvų Komitetas

BALSAS DĖL LIETUVIŲ SALES CLEVELANDE

Atėjo laikas, kad mums, clevelandiečiams, jau reikia susirūpinti mūsų salės likimu.

Mes, senieji, kurie įsigijome šią salę, esame jau pasenę — netekę energijos vadovauti. Daugumas narių jau yra išmirę ir savo akcijas palikę savo giminiams. Mūsų jaunimas daugumoje nėra išmokęs dirbti visuomeninį patriotinį darbą.

Tat ir prašomi visi, kurie turite Lietuvių salės Bendrovės akcijas (šėrus) ir jais jau daugiau nesijdomajate, atneškite juos Lietuvių salės valdybai. Jie bus parduoti ir jums pinigai sugrąžinti.

Jūs, lietuviai, dabar atvykę į šį kraštą ir apsigyvenę Clevelande, atkreipkite dėmesį į Lietuvių salę. Išpirkite tas akcijas, kurios yra parduodamos. Yra keletas ir dabar. Vėliau jų atsiras daugiau.

Mums salė buvo reikalinga pirma, reikalinga ji ir dabar. O jeigu mes ją prarasime, tai kuomet tada pasiteisinsime. Tiesa, buvo jau daug priekaištų, kad Lietuvių salė yra nepuošni ir be patogumų. Čia yra kiek ir teisybės. Bet kad ir nepuošni, be patogumų, bet ji yra mūsų. Savas, kad ir nepuošnus, meilėms už sve-timą.

Nedarykite patys sau boikotavimo ir nesiskirkite į visokias kategorijas. Jeigu jau ne išgalvojame ko naujo, geresnio, tai nors su atsidavimu pamylėkime ją, ką turime.

Mes prisimename, kaip dar neseniai Lietuvių salę žydai buvo paveržę. Kiek mes tada prisikankinome vien tik žiūrėdami į ją, mus lietuvių pažeminantį, žydų "gešeftą". Komunistai irgi jau buvo pasikėsę į Lietuvių salę. Bet ir tie buvo pašalinai. Mes, Clevelando lietuviai, esame skolingi padėkoti K. Karpiui, kuris redaguodamas "Dirvą", pats daug rašė, nurodydamas kaip mes lietuviai turime apsi-valyti nuo to nepageidaujamo. Tiesa, apvalydami turėjome ir nuostolių. Reikėjo viską iš naujo atremontuoti, kas kainavo daug pinigų, o tų pinigų nebuvo jau toks didelis perteklius, kad būtų galima padaryti tie pagedaujami patogumai.

Trūkumai, kurie yra dabar Lietuvių salėje, laikinai paken-

Come in and help us celebrate our
2nd ANNIVERSARY
We wish to thank our Heights Friends and Patrons for
the years of prosperity and good fortune
**YOUNG'S CHINESE
AMERICAN RESTAURANT**
2172 WARRENSVILLE CENTER RD. FA 1-9676
FAMOUS FOR CANTONESE FAMILY STYLE
DINNERS—LUNCHEONS

čiami. Bet truksta energingų žmonių, kurie paimtų salę vadovauti.

Buvo tada trūkumai, kada salė turėjo skolų, o ir mes patys, Clevelando lietuviai, buvome skaldomi į dvi grupes. Vieni išrinktieji, gi kiti praeiktieji. Ir čių Istoriska Peržvalga", išleista Lietuvių salę, kurie nepabijojo savo veiklos.

Kam teko skaityti knygą

A. Padėgimas

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

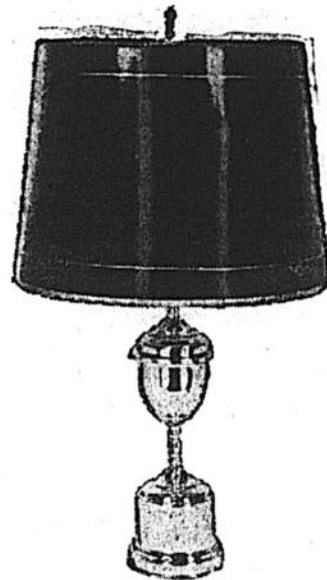
The May Co's Basement

4.98 vertės

Misinginės
STALO LEMPOS

3.49
(su viskuo)

Autentiškas padirbimas ankstyvo amerikietiško stiliaus. 24 colių aukščio, misinginės, su 3 pusių mygtukais. Viršus raudonos ar žalios spalvos.

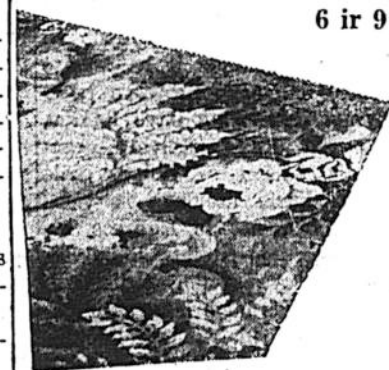

6 ir 9 pėdų pločio spausdintas

Grindų patiesalas

48c
kvadrat. jardas.

Puikios rūšies spausdintas linoleumas. Rinkitės iš kvadratinį ir gėlinių dekoracijų, populiarių spalvų pritaikymų 69 c. vertės.

Kūdikių, vaikų, panelių, augančių mergaičių

Paprastai 5.45 iki 8.95

GARSAUS PADIRBIMO

BATELIAI

3.33

• Betsy Cross
• Society Girl
• Little America

Laiku "Atgal į mokyklą" pasirodymams. Garsaus padirbimo bateliai už labai sumazintas kainas. Į tų rūšių įeina šlepetės, su rankšluostais, dirželiais, pusbatai ir crepe pado bateliai. Dydžiai 4½ iki 9.

The May Co's Basement
Children's Shoe Department
Dovanokit, neužsakoma telefonu

Vyrų reguliariai 4.99
Flanelės marškiniai

2.99

20% vilnos 80% Rayon Flanelės marškiniai. Norimais langeliais ir spalvomis. Dydžiai: mažo, vidutinio ir didelio.

Vyrų reguliariai 69c
Dayon kaklaryšiai

39c

Rayon kaklaryšiai su dideliu pasirinkimu norimų spalvų ir raštų. Daugiausiai juostiniai raštai.

VYRŲ REGULIARIAI \$1 SUKUOTI T. MARŠKINIAI. Sunkaus svorio sukuotos medvilnės, be apykaklės, trumpom rankovėm T-marškiniai. Trūkumai. Dydžiai: Maži, vidutiniai ir dideli. 69c

VYRŲ REGULIARIAI 79 C. MEDVILNĖS KELNAITĖS. Sukuotos medvilnės elastingo puslaidžio kelnaitės. Visos geriausios rūšies. Gerai pasiūtos, dydžiuose, mažose, vid. ir dideliuose. 59c

CHICAGIEČIAI, ĮSIDĖMĖKITE

DR. ANTANAS RUDOKAS, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus
4701 S. Damen Ave. Chicago 9, Ill.

(47-sios ir Damen kampas)

Pirma 6-9 val. vak.

šeštad. 10 v. r. — 6 v. v.; trečiad. tik susitarus. Tel. YA 7-7381

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

PRANCŪZISKA KANADA

Iš Ontario provincijos įvažiavę į Quebec provinciją, tuoj į

čios iki viršaus, užima kitas didelės ir įdomus projektas, kuris dar nebaigtas įrengti — Šv. Juozapo Oratorija. Šis projektas,

trečiame — ir girdisi jau prancūziska kalba ir dainos. Kelių taisyklės ir viskas kita čia išrašyta prancūziskai, bet kadangi reikalinga ir angliskai kalbantiems žiniui, apacioj parašai ir angliskai.

Kanados istorija surišta su prancūzais todėl, kad prancūzai Kanadą įsteigė prancūzų tyrinėtojas Jacques Cartier, 1535 metais. Jo įkurta prancūzų sodyba neišsilaikė, tačiau kitas prancūzas, Samuel de Champlain 1603 metais ir vėliau keli katus atvykdamas įkūrė pastovią prancūzų koloniją. Jis įsteigė Quebec miestą augstame St. Lawrence upės šiauriniame krante, kuris ir dabar tebestovi. Apie jį pakalbėsime vėliau.

Montreal pasiekė apie 10 val. vakare, po ilgos, karštos dienos kelionės. Tom dienom Amerikoje ir Kanadoje buvo dideli karščiai.

Susisieję telefonu su Vytautu Širvydu, pirmiausia apsirūpinom nakvyne. Pasisvečiavę kiek, susitarėm kitą dieną, sekmadienį, plačiau susipažinti su Montreal ir susirasti kitų savo pažįstamų.

Vytautas Širvydas, mano kolega iš Brooklyno laikų, kada aš dirbau "Vienybėje". Jo tėvas, velionis J. O. Širvydas tą laikraštį tada redagavo.

Susiradom Gediminą Rukšėną, kuris čia atvyko iš tremties su žmona ir dabar dirba "Nepriklausomoj Lietuvoj". Rukšėnas buvo mano žmonos pažįstamas iš Olimpiados Kaune, 1938 metais.

Vytautas Širvydas jau apie 20 metų tarnauja Amerikos imigracijos tarnyboje ir jo pastovi vieta dabar yra Montreal, kur su šeima gyvena jau keli metai. Jis Brooklyne būdamas tulį laiką redagavo "Vienybę", kai jo tėvai išvyko į Lietuvą.

Savo naujose pareigose dirbdamas, jis turėjo laiko ir "Dirvai" ir kitiems laikraščiams parašyti; "Dirvoje" kurį laiką vedė angliską jaunimo skyrių. Vėliau jis suredavo Vinco Amelio ir Alfonsio biofografiją, kurią išleido "Balutis".

Vytautui Širvydui buvo pavesta suredaguoti jo tėvo biofografiją, kurią išleido jo draugai tautininkai Brooklyne. Tai yra knyga apie 500 puslapių. Joje daug informacinių žinių apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir trumpas biofografijos žymesnių Amerikos lietuvių veikėjų, kurie su Širvydu ir "Vienybę" bendradarbiavo.

Su Rukšėnais ir Širvydu apvažinėjom Montrealio įdomybes. Šis miestas yra Kanados metropolis. Puosniumu bei kultūrinį įstaigų gausumu prilygsta bent kuriam Europos miestui. Iš čia, į visą pasaulį, laivais išvežiojami gausūs Kanados ūkių grūdai ir kiti produktai. Uostas didelis ir moderniškai įrengtas.

Stebuklinga bažnyčia

Montreal įsteigtas 1643 metais ant kalno vadinamo Mount Royal, kuris yra beveik pačiame miesto centre. Ten yra pastatytas augštas, 100 pėdų kryžius, iliuminuotas nakties metu ir jis matosi iš labai toli. Tas kryžius atžymi vietą, kur Maisonneuve, miesto įsteigėjas, 1643 metais užnešė didelį medinį kryžių ir pastatė kalno viršūnėje. Jo vietoje, vėlesniais laikais Šv. Jono Krikštytojo draugija, pastatė šį elektrą apšviestą kryžių.

Šiaurinėje Mount Royal dalyje, visą tą kalno pusę, nuo apa-

Petro Bazilika Romoje. O viskas tas prasidėjo iš menko, silpno, veik ligoto vienuolio svajonės. Tas vienuolis, gimęs neturtingoje šeimoje 1845 metais, Alfredas Bessette, pradėjo dirbęs sunkius darbus net Amerikos dirbtuvėse. 1866 metais įstojo į Šv. Kryžiaus vienuolyną, pavadintą broliuku André, išauklėjo savyje tokią fanatišką meilę Šv. Juozapui, kad ryžosi įkurti tame Montreale kalne Šv. Juozapo garbei šitą maldnamį, kuris išaugo ne tik didelis, bet ir virto stebuklingas. Tie stebuklai buvo priskiriami broliui André, kaip jis vienuoliu būdamas vadinosi, o jis, nenorėdamas tu nuopelnų sau prisiimti, viską nukreipė į Šv. Juozapą.

Pradžioje buvo pradėta nedidelė bažnytelė. Bet ji greit garsėdama turtėjo ir suklebėjo tiek pinigų, kad dabar jau tos bažnyčios projektas apima visą kalno pašonę. Viršūnėje kalno pastatyta milžiniška bažnyčia, kurios vidus dar nebaigtas, dar langai nesudėti, dar sienos netinkuotos ir kitų bažnytinių įrengimų dar nėra. Bet bažnyčios apatinė dalis, pusiauakalnyje, jau pilnai ir pelningai veikia.

Broliukas André išgyveno iki 90 metų amžiaus ir pats matė didelę dalį savo projekto įvykdymo. Nors pats buvo ligotas, visų ačiū sirgo skilvio negrovėmis, tačiau sėkmingai gydė kitus, kurie ateidavo iš visos Amerikos, net iš Europos atvykdavo, į jo įsteigtą stebuklingą šventovę sveikatos įieškoti. Jo gydymas buvo lengvas ir paprastas — kiekvienam ligotam jis duodavo Šv. Juozapo medalį ir Šv. Juozapo vandens, ir sakydavo: "Trink savo žaizdas ar skaudamas vietas šiuo medaliu ir šiuo vandeniu — ir eik, būsi sveikas".

Žinoma, prieš jo tokį gydymą sukilo valdžia ir medicinos mokslas. Pradėjo vesti tardymus, bet jis visą gydymo pasisekimą, koks buvo, kreditavo Šv. Juozapui. Net Bažnyčios augštoji vyresnybė pradžioje skeptiškai žiūrėjo į jo stebuklus, tačiau dabar jo darbai ir pastangos įvertinamos. Montreale dioclezijos vyresnybė atliko pripažinimą jo visų nuopelnų, kaip stebuklingus.

Šv. Juozapo Oratorijos apatinė bažnyčia sujungta su viršuje rengiama didžiąja bažnyčia motorais varomais laiptais, kuriais visi seni, ligoti ir sveiki galės į viršutinę bažnyčią be vargo įkelti. Baigimo darbai užtruks dar keliolika metų.

Apatinės bažnyčios prieangis užpildytas — apkabintos sienos — gal tūkstančiais lazdu, kriukių ir kitokių nesveikų žmonių naudojamo ramsčių, kurie atvykę į šią stebuklingą bažnyčią, gavę iš broliuko André Šv. Juozapo medalį ir Šv. Juozapo vandens, išgijo ir paliko savo kriukius bažnyčioje kaip liudijimą, kad ta stebuklinga vieta jiems tikrai pagelbėjo. Valia tuom tikėti ar ne, bet pamatyti tikrai įdomu.

Lietuviai Montrealy

Šiame mieste ir iš seniau buvo nemažai lietuvių. Jų skaičių padidino naujai atvykę lietuviai tremtiniai. Dabar koloniją sudaro keletas tūkstančių lietuvių, kurie turi savo laikraštį, bažnyčią. Dabar net steigia kitą lietuvių parapiją. Turi kelias organizacijas, ir kolonijai atitinkamą DLK. Vytauto Didžiojo Klubą, kur apsilankėme patirti, kaip jis veikia. Sekmadienį, karštą dieną, klubas pilnas lankytojų, muzika,

groja, žmonės įsigėrę linksmi užia.

Iš Montreale kitą rytą išvykom į Quebec.

PAZVELGUS PRAEITIN

1891, rugp. 31 — Lietuvių Mosko Draugijos sumanymu įsteigta pirmutinė Amerikos lietuvių bendraamžių grupė iš 13 narių.

ly laikraštis New York'e atsišaukia į "visus rusus, lietuvius, lenkus, žydus, suomių ir kt.", vardan 2,000,000 Rusijos išeivių, protestuoti prieš U.S.A. sutartį išduoti Rusijai politinius nusikaltėlius.

1893, rugp. 30 — Kun. J. Žeboris praneša, kad Amerikoje jau esama apie 20 lietuvių kunigų.

1916, rugp. 26 — Clevelande pradėjo eiti savaitraštis "Dirva", jos redaktorium buvo V. S. Jokubynas, leidėjas A. B. Bartoševičius, kuris įsteigė Ohio Lithuanian Publishing Co. Jis buvo toks lietuvis patriotas, kad žiūrėjo, jog kiekvienoj steigiamoj įmonėj būtų pridėta ir "Lithuanian" vardas. (Dirva buvo perorganizuota iš 1915 m. lapk. 25 Clevelande pradėto leisti mažo, 4 pusl. laikraštuko, "Santalka").

1918, rugp. 30 — Lietuvių Pildomasis Komitetas Washington'e pradeda skelbti lietuvių kariuomenės organizavimą Lietuvai.

1919, rugp. 19 — Washington'e, senate, buvo keliama "Lietuvos Byla", kur dalyvavo daug lietuvių ir žymių amerikiečių, įrodinėjusi kodėl Lietuva turi būti pripažinta de jure. Dalyvavo lietuvių akdovatai: Lopatto, Bračiulis, Kodis.

1919, rugp. 30 — Chicagoje, dalyvaujant apie 5,000 lietuvių miniai, įvyko išleistuvės į Lietuvą amerikiečių padovanoto Lietuvai Laisvės Varpo. Varpo kelionei į Kauną surinkta apie \$6,000 aukų.

1920, rugp. 27 — Lietuvos Finansinė Misija sumanė įsteigti Amerikos lietuvių tarpe "Aukso Fondą" rinkimui aukso ir sidabro Lietuvos valiaiui paremti. Pasekmės nebuvo reikšmingos, nes amerikiečiai įvairiai kitaip Lietuvą rėmė pinigais.

1920, rugp. 28 — Lietuvos atstovas Jonas Vileišis sumanė įsteigti Valstybinį Amerikos lietuvių lėdą. Tautininkai parėmė, bet katalikai ir kitos srovės prieš tai sukilo. Iš to sumanymo rezultaty nebuvo.

Pamokslai paklydusiems vaikams...

Mūsų spaudos apžvalga

Paskutinieji įvykiai vadovaujančiuose veiksmuose, be abejo, yra visų dėmesio centre, nes išstojus iš VLIKo Lietuvių Frontui ir Vienių Sąjūdžiui, netikėtai teko patiemis atsistoti vienybės ardytojų pusėje ir patiemis pradėti šaukti apie saviškių diktaurinius polinkius.

Štai Drauge Dr. K. Sidlauskas taip samprotuoja apie savus atskilimus:

"Pažvelgę į dabartinę politinę praktiką gauname gana liūdną vaizdą. Štai tik vienas mažas pavyzdys. Keletas užkietėjusių senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos politikų nedaug padaro nuširdaus noro surasti bendrą kalbą su grupe atskilusių bendraminčių, nors tokia laikysena lengvai gali pakenkti senai garbingai partijai. Apeliuojant į partines ambicijas, jiems nesundoma natūralaus prieauglio, paliekant jai tik mažą saulelę senos linijos

Clevelande ir APYLINKĖSE

BAIGIAMA NAUJOJI BAŽNYČIA

Naujoji lietuvių parapijos bažnyčia jau visiškai baigiama įrengti. Tikimasi, kad spalio mėn. viduryje darbai bus baigti. Bažnyčią apžiūrėjus galima drąsiai džiuginti, kad lietuvių architektas ir dailininkas sugeba patraukti originalia kūryba. Bažnyčia visiškai skyriasi, savo vidaus įrengimu, iš visų esančių Clevelande bažnyčių. Ji mums dar ir tuo įdomi, kad jos paveiksluose ir paaušimuose gausiai panaudoti tautiniai ornamentai.

Šiuo metu, lietuvių ir kitataučių tarpe pasklidus maloniam gaudui, kad bažnyčia labai originali ir meniškai, ją lanko gausūs būriai smalsuolių.

Bažnyčia statyta pagal arch. Stasio Kudoko projektą. Vitražus, paveikslus ir dalį kitų vidaus įrengimų atliko dail. Varnelis. Statybos darbus vykdė inž. Augustinavičius. Visą statybą, tiek išorę, tiek vidaus, prižiūrėjo, kontroliavo ir derino pats architektas.

Bažnyčią pradėjus statyti, pavydo pagauti net ir mūsų tautiečiai, bėgiojo vienas nuo kito, kad, girdi, lietuviai, nieko gero nepastatys. Dabar, kada visas baigta, gaudonėsimas tikrai pasidaro neįtikėtinas. Būta daug pavydo ir iš kitataučių, kurie negavo tos statybos vykdyti. Ir jei į visus tuos gaudus nekreipė dėmesio kun. Angelaitis, kuris yra atsakingas už tą bažnyčią, ji reikia dabar vertai pagirti ir pasidžiuginti, kad davė lietuviams menininkams gerą progą parodyti jų kūrybos galią.

BILITAI I SPAUDOS BALIŲ

Bilietai į spaudos balių jau parduodami Dirvoje. Pirmoji į spaudos balių bilietus sau ir savo pažįstamiems užsakė p. Malcienė. Ją tuoj pasekė visa eilė kitų clevelandiečių. Apie Dirvos ruošiamą spaudos balių plačiau skaitykite 7 psl. spausdinamam skelbime.

ČIURLIONIEČIŲ GEGUŽINĖ

Čiurlionio Ansamblio gegužinė įvyks šį sekmadienį, rugpjūčio 31 d., ant Erie ežero kranto Dr. Tamošaičio rezidencijoje, 26001 Lake Shore Blv., Euclid. Važiuoti iki 260 gatvės.

Kviečiama Čiurlioniečių šeimos, globėjai ir bičiuliai — visuomenė. Atskirų kvietimų nebus.

Sokiams griet Rimo Gilio kapela. Pradžia 2 val.

LFK IŠKILMINGAS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 7 d. 12 val. Lietuvių salėje aštuntai rugsėjo paminėti šaukiamas iškilmingas LFK narių susirinkimas.

Susirinkime bus atitinkama paskaita ir meninė programa. Clevelando lietuvių visuomenė maloniai kviečiama tame susirinkime dalyvauti.

PERSIKĖLĖ I NAUJĄ BUTĄ

Fel. Mackus persikėlė į naują butą, 1439 E. 63 St. Telef. tas pats — EX 1-7569.

Mielus Čiurlioniečius,

ANICETĄ ir VYTAUTĄ GIEDRAIČIUS,

susilaukus sūnaus KASTYČIO-KAZIMIERO,

širdingai sveikina

ČIURLIONIO ANSAMBLIS

PIRMOJI TREMTINĖ I KARIUOMENĖ

Clevelandietė tremtinė Šarauskaitė šią savaitę išvyksta į JAV kariuomenę. Tai pirmoji tremtinė, savanoriškai išeinanti kariuomenę tarnybon.

VESTUVĖS

Rugpjūčio mėn. 30 d. susituokė Ignas Janavičius su Marija Šembergaite. Jungtuvės įvyks šv. Jurgio bažnyčioje, 9 val. 30 min. Linkime saulėtos Kalifornijos.

Naujosios parapijos bažnyčioje, šį seštadienį, 3 val. po pietų įvyks jungtuvės Jono Baileikos ir Martos Matusevičienės.

Linkime malonios povestuvės kelionės.

RADIO PUSVALANDŽIO GEGUŽINĖ

Įvyks naujosios parapijos sode rugsėjo mėn. 7 d.

LKF POBŪVIS

LKF rugsėjo 21 d. Dr. S. Tamošaičio rezidencijoje, 26001 Lake Shore Blv., rengia tradicinį narių bei bičiulių pobuvį.

CHICAGOS TEATRALAI CLEVELANDE

LKF šių metų spalio mėn. 5 d. kviečia Clevelandan O'Neillio dramos spektaklį Anna Christie. Spektaklis įvyks WHK radio stoties salėje, prie 55 gatvės.

VINCĖS JONUŠKAITĖS KONCERTAS

Vincės Jonuškaitės koncertas Clevelande įvyks spalio 26 d. Mažosio Teatro salėje (Public Auditorium).

MOTERŲ DRAUGIJOS PIKNIKAS

Moterų Draugija šį sekmadienį, Naujosios parapijos sode rengia įdomų pikniką. Kviečiami senjori ir naujieji. Pradžia 2:30 val. Gera muzika, turtingas bu-betas.

NAUDINGA INFORMACIJA

Sekmadienį Lietuvių salėje buvo sukvietas informacinis pranešimas apie studijų galimybes Clevelando augstosiose mokyklose. Kalbėjo Dr. A. Damušis ir kiti. Informacinį susirinkimą rengė Clevelande esantis Studentų Draugijos skyrius. Gaila, kad susirinko tik apie 50 klausytojų. O pasiklausyti buvo ko.

WORCESTERIEČIAI CLEVELANDE

Iš Worcesterio į Clevelandą persikėlė gyventi St. Astrauskas, K. Budrys, P. Dabrila, A. Orintų šeima. Iš Athol, Mass. į Clevelandą persikėlė Paulionis Juozas. Yra ir daugiau į Clevelandą persikėlusių gyventi.

IŠNOMUOJAMAS KAMBARYS

Išnomuojamas geras kambarys. Galima naudotis virtuve ir visais patogumais. Kreiptis: PO 1-7443.

LANKĖSI JASEVIČIAI IŠ COLUMBUS

Dr. A. Jasevičius ir Dr. I. Jasevičienė su savo tėveliu, pakeičiu į Niagara Falls, buvo užsukę į Clevelandą. Dr. I. Jasevičienė yra žinoma chirurgė, kuri sekmingai praktikuoja Columbus mieste.

EM. SKUJENIEKAS ATOSTOGAUJA

Emilis Skujeniekas ir ponias išvyko 10 dienų atostogų į Gettysburg, Ohio.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS I HARTFORDĄ

Iš Hartfordo ALTO gautas pranešimas, kad Čiurlionio Ansamblio koncertas Hartforde įvyks 1953 m. vasario 15 d. didžiausioje ir gražiausioje 3200 vietų salėje. Koncertą Vasario 16-sios proga remia visos Connecticut valstybės lietuvių kolonijos. Toje didelėje lietuvių šventėje sutiko dalyvauti Connecticut gubernatorius.

SUSILAUKĖ SONAUS

Aniceta ir Vytautas Giedraičiai susilaukė sūnaus Kastyčio — Kazimiero.

CLEVELANDIEČIŲ DEMESIUI

Dirvos redakcija visų clevelandiečių patogumui praneša, kad norintieji savo artimiesiems ir pažįstamiems per laikraštį pranešti apie savo išvykimus atostogų, apie šeimos šventes, laimingus ir nelaimingus atsitikimus, tą gali padaryti nemokamai.

Iki kiekvieno pirmadienio vakaro redakcijai pranešti pageidavimai telefonu ar laiškais, bus patenkinti tos savaitės Dirvos numeryje.

Už visus skelbimus ką nors perkant ar parduodant, rengiant koncertus, gegužines ir kt. mokama skelbimų nustatytos kainos.

Organizacijų susirinkimai, paskaitos, paminėjimai, skelbiami nemokamai. Tuo gali naudotis visų Clevelando lietuviškos organizacijos.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju gerb. Dr. K. Pautienai už padarytą man operaciją, nepaprastai rūpestingą gydymą ir už visokeriopą paramą mano ligos metu.

A. Pinkienė

PARDUODAMI VAISIAI

T. Neuros ūkyje pigiai galite nusipirkti vaisių. Atvažiuokite šią savaitę, galėsite nusipirkti visą vaisių medį ir jį nušikinti. Ūkis yra 38 Country Rd., Brunswick, Ohio.

PARDUODAMAS NAMAS

Ansel Rd., netoli Superior, didelis, vienos šeimos namas. Geras šildymas, labai geras parkas.

8 KAMBARIŲ NAMAS,

tinkamas dviem šeimoms. Gerame stovyje iš lauko ir viduje. 85th East St. ir Wade Park Ave. Geras parkas už \$9.250. Eastern Realty P. O. Box 259 Twinsburg, Ohio EN 1-0937

JIESKOMAS BUTAS

Jieskomas butas bent iš keturių kambarių gimnastikos instruktoriui ir jo šeimai. Šaukite: EN 1-1088. (36)

RKO Keith's 105th

Rugpjūčio 31 — rugsėjo 2 dienomis "THE STORY OF ROBINHOOD".

Rugsėjo 3 — 6 dienomis "DON'T BOTHER TO KNOCK", su Marilyn Monroe, Robt. Mitch.

PARDUODAMI NAMAI

Atskiras ir dvigubi namai. Labai geras parkas \$8,000 iki \$13,500. Atskiras namas 8 kambarių. Puikus, didelis sklypas. Dviejų mašinų garažas. White-thorn gatvėje.

Gerity Realty 9108 Superior Ave. SW 1-9597

PARDAVIMUI

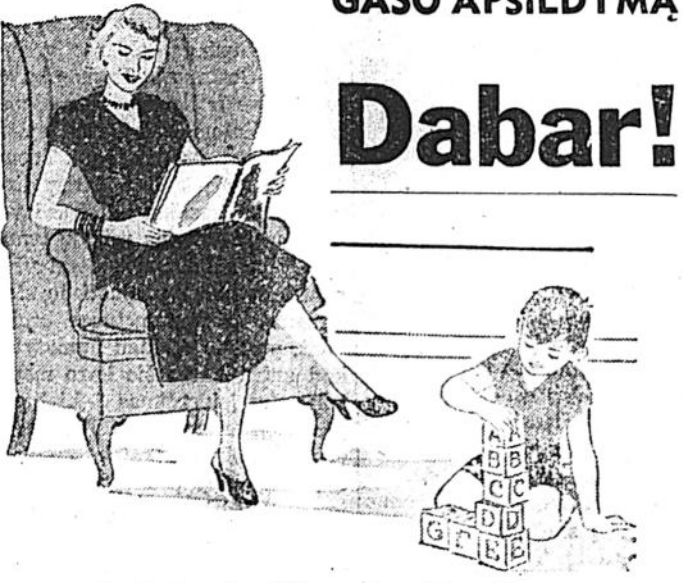
7 kambarių atskiras, labai geram stovyje namas, 4 miegamieji. Extra prausykla ir dušas rūbų. Geras apšildymas. Žemi taksai. Namas yra Lockyear gatvėje. Šaukti po 4-tos val.

1222 E. 73 Place HE 1-1518

IŠNOMUOJAMAS KAMBARYS

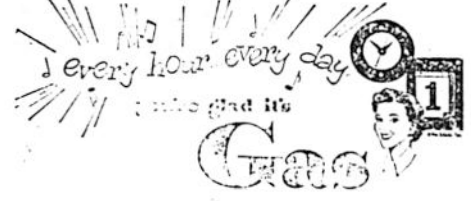
Vienam vyrui išnomuojamas kambarys. Maistas ir skalbimas. 8601 Kosciuszko Ave. UT 1-6349

TEGUL JŪSŲ ŠILDYMO PREKYBININKAS PATIKRINA JŪSŲ GASO APSILDYMA

- Gauk daugiau šilumos... didesnių patogumų
- Venk vidurio žiemos apšildymo taisyms.
- Taupyk pinigų Gase šaukiant

Dabar yra laikas patikrinti apšildymo žinovui nuodugniai patikrinti jūsų Gase apšildymą... prieš sezono skubėjimui prasidedant, prieš pirmam rudens šalčiui pasirodžius.

Lengvesniam gyvenimui

šaltam ore —

Pakeisk oro valytuvus švariais, kad šiltas oras lengvai praeitų. Ir nenaudok vien pilno vilnos valytuvus

savo aparate. Jie tik sulauko karštį! Turėk apšildymo saugiklį uždegtą ir laikyk uždegtą visus metus. Kainuoja taip mažai, gi apsaugo nuo drėgmės ir rūdžių... ir turėk, gase šilumą, pirštais pasiekiamą.

Šaukite savo šildymo prekybininką šiandien

THE EAST OHIO GAS COMPANY

EAST 79th STUDIO

Lietuviai savininkas

1197 EAST 79 ST.

Telef.: HE 1-3535 ir EX 1-6716

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAYIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

Pranešimas Pranešimas

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynistėje
7106 Superior Ave.

Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo laiku, bet kokios rūšies foto patarvimas Jums.

Modernūs portretai, vestuvių, šeimyninių, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS
Europinių žurnalų ir filmų
šviesdžių fotografas, dabar
CLEVELANDE.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba vandiniai tampa sunaikinti arba ugnidinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja aptraudos kompanijos pirm, ne už išmoką už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAIN 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

ISTAIGOS AUGIMAS!

Jau ilgas laikas kai lietuvių banke, dėl vietos stokos, didelė spūstis. Klientų patogumui banko patalpų padidinimo darbai pradėti ir sparčiai varomi pirmyn.

Kai patalpų prapletimo darbai bus baigti, visi klientai bankinius reikalus galės atlikti labai patogiai.

Lietuvių Bankas yra saugi ir pelninga taupymo vieta. Kiekviena knygtė apdrausta Federal Insurance Corp iki \$10.000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val.
Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2198
Cleveland, Ohio

GERIAUSIA GARANTUOTA GERUMA YRA MONCRIEF ŠILDYMO IR ORO VESINIMO SISTEMA

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaupę paskolas nurodę morkę, Patarnavimas ir išsildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda Utah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wikelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wikelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licenzijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio.—Telefonas: ENdicott 1-4486. Redaktorius Balyš GAIDŽIONAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

Kaip kūrėsi Lietuvoj ir emigracijoje tvarkėsi VLIKas?

(Tęsinys iš 34 nr.)

VYRIAUSIASIS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

Visą laiką, kai tik pradėjo veikti Vyriausiasis Lietuvių Komitetas, buvo dedamos pastangos rasti bendrą kalbą ir su katalikiškąja srove. Bet kai prasidėjo kalbos apie susijungimą, tuoj prasidėjo kalbos ir apie atstovavimo proporcijas.

Vyriausio Lietuvių Komiteto daugumos nuomonė buvo, kad katalikiškoms grupėms užtenka dviejų, o daugiausia trijų atstovų. Iš katalikiškųjų veikėjų atėdavo žinios, kad jiems reikia pusės visų atstovų. Ir ne viena pusė nenorėjo nusileisti. Todėl pasitarimai daug kartų baigėsi be jokių pasekmių. Tokiais rezultatais niekas negalėjo džiaugtis.

Išaugusi nelegali lietuvių spauda, nesant bendro diriguojamo organo, pradėjo savo tarpe gniaibytis, kelti naujas ir senas saskaitas. Neabejotina, kad okupantai tas patiko, ir tenorėjo, kad toks gniaibymas tik didėtų. Bet patys lietuviai tai skaitė didžiausiu nemoralumu, kurį reikėjo būtinai likviduoti.

1943 metų viduryje VLIK pradėjo su katalikiškąja srove oficialius pasitarimus dėl sudarymo bendro pasipriešinimo centro. Iš Vyr. Lietuvių Komiteto ir Katalikų srovės pusės buvo paskirti atstovai. Jie, vedę derybas, vis dėlto negalėjo priėti prie bendro, abiemis priimtino sprendimo. Reikėjo, kad iš kur nors atsirastų nuolaidų pradžia, ko ne viena pusė nesiskubino daryti. Per tą laiką buvo išsiaiškinta ir tokio organo sudarymo principai.

Pagal VLIK pasiūlymą, buvo prieita nefiksuoto susitarimo, kad į naująjį organą įeity visos politinės partijos, kurios 1926 metų seime turėjo savo atstovus. Taip pat įeity visos naujai susikūrusios kovos organizacijos. Iš kiekvienos politinės srovės ar kovos organizacijos buvo nustatyta įsileisti tik po vieną atstovą. Bet kai buvo prieita prie nustatymo naujų kovos sąjūdžių, tai ir vėl nebebuvo galima išsiaiškinti, kurie sąjūdžiai jau pakankamai pasireiškė, kad juos būtų galima įsileisti. Kitaip tariant, vėl pasirodė ir vienos ir kitos pusės pastangos, taip apskaičiuojant sumažinti priešingos pusės atstovų skaičių.

Besitarant buvo gautas pareiškimas, kad 1926 metais seime turėjusi savo atstovą Ūkininkų Partija nuo pretenzijų visiškai atsisako, bet nori kad ir antroji pusė nuo vieno atstovo atsisakyty. Katalikiškoji srovė tada taip pat atsisakė nuo buvusios Ūkininkų Sąjungos atstovo. Tat galutinam rezultate liko iš Vyr. Lietuvių Komiteto šie atstovai: Tautininkų, socialdemokratų ir liaudininkų, kaip turėjusių 1926 metų seime savo atstovus ir naujų sąjūdžių — Lietuvos Laisvės Kovotojų ir Nacionalistų. Iš viso penki atstovai. Iš katalikiškos srovės: Krikščionių Demokratų ir Darbo Federacijos Partijų, kaip 1926 m. seime turėjusių savo atstovus, iš dešiniojo sparno naujų kovos sąjūdžių — Lietuvių Fronto ir Vienybės Są-

jūdžio. Vadinasi, į naująjį slap-
tą pasipriešinimo centrą buvo
numatyta kviesti iš viso devy-
nių atstovus.

Kaip matyti, tas centras buvo
kuriamas kiek savotišku pagrin-
du. Žinoma, jei būtų buvę bet
kokių galimybių laisviau judėti,
keliant lietuvių tautos reikalus,
tai būtų pasirinkti visiškai kiti
vyriausio politinio centro suda-
rymo metodai. Visos senosios
srovės ir nauji kovos sąjūdžiai
politiniame centre, buvo nutarta
atstovauti tik po vieną atstovą.
Tiesa, daug kam nepatiko, kad iš
praeities prikeliamos ir tokios
partijos, kurios jau mirusiomis
laikomos. Lietuvoje niekad tiek
daug partijų ir nebuvo. Ir kada
buvo nutarta sudaryti naująjį
pasipriešinimo centrą, niekas ne-
aiškino, kad bus atstovaujamos
devynios skirtingos srovės, bet
kad tam organe bus: keturi ka-
tališkiųjų srovių atstovai, trys
tautininkiškųjų srovių atstovai ir
du kairiųjų srovių atstovai.

Pradžioje asmeniškais kontak-
tais, o po to ir formaliai, aptarus
tokio organo bendrus sudarymo
principus, visa kita buvo palik-
ta išspręsti patiems susirinku-
siesiems. O tai buvo naujojo po-
litinio centro pavadinimo nusta-
tymas, prezidiumo išrinkimas ir
deklaracijos sutarimas ir paskel-
bimas į lietuvių tautą bei pa-
saulį.

Naujojo, dar bevardžio orga-
no atstovai, pirmą kartą jau
bendro posėdžio susirinko 1943
m. lapkričio mėn. 25 dieną 20
val. Kaune, Parodos gatvėje Nr.
9. Buvo jaučiama, kad susirin-
kusieji dar vienas į kitą žiūri su
tam tikru nepasitikėjimu. Bet
tai buvo suprantama pradžia. Ji
buvo sunki, vienok einant tolyn,
kliūtys buvo laužiamos. Paga-
liau, nuosirdžiai susigiedoti pa-
dėjo ir patys okupantai vis žiau-
resniais ir žiauresniais užsimoji-
mais. Tokiais atvejais, kada
okupantas visiems vienodai ir
tiesiai pažiūri į akis, lengviau
mezgasi kalba.

Pirmieji keli posėdžiai ėjo apie
vardo nustatymą ir prezidiumo
sudarymą. Vyriausiam Lietuvių
Komitete buvę atstovai siūlė,
kad būtų vadinamasi ir toliau
tuo pačiu vardu, nes jau plačiai
angažuotasi užsieniui, ir užsie-
nius pasiūsti atstovai. "Katali-
kiškųjų srovių atstovai, kurie per
savo nelegalią spaudą jau buvo
kaip ir pasisakę prieš Vyr. Lie-
tuvių Komitetą, savaime supran-
tama, su tuo nenorėjo sutikti ir
siūlė vadintis Tautos Taryba.
Pagaliau, ir vieniems ir kitiems
nusileidžiant, buvo parinktas la-
bai panašus senajam Vyriausiojo
Lietuvių Komiteto vardui — Vy-
riausiasis Lietuvos Išlaisvinimo
Komitetas.

Į prezidiumą buvo išrinkta
pirmininku — socialdemokratų
atstovas, vicepirmininkais —
tautininkų atstovas ir Lietuvių
Fronto atstovas. Tuo buvo lyg
ir pasakyta, kad prezidiume at-
stovaujamos visos trys pagrin-
dinės srovės.

Taip sudarius visą išviršinę
Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvini-
mo Komiteto formą, reikėjo pa-
ruošti deklaraciją. Iš anksto bu-
vo nutarta; kad deklaracijos
skelbimas sutaptų su kokia nors
reikšminga Lietuvių tautos

švente. Deklaracijos paruošimo
darbui užsitiesus, buvo įeita į
1944 metus. Tat ir buvo nutar-
ta, kad deklaracijos skelbimas
turi sutapti su vasario mėn. 16
dienos švente. Tą dieną dekla-
racija ir buvo Lietuvių tautai ir
pasauliui paskelbta ir per nele-
galų periodinę spaudą ir nele-
galų radiją ir per lapelius. Ji
skambėjo:

"Lietuvių Tauta, siekdama iš-
laisvinti Lietuvą iš okupacijos ir
atstatyti Lietuvos valstybės su-
vereninių organų svetimos jėgos
laikinais sutrukdytą veikimą,
yra reikalinga vieningos politi-
nės vadovybės. Tam tikslui poli-
tinės lietuvių grupės, kaip tau-
tos politinės minties reikšėjos ir
vykdytojos, nutarė sujungti vi-
sas savo jėgas bendram darbui
ir sudarė Vyriausiąjį Lietuvos Iš-
laisvinimo Komitetą — VLIK.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvi-
nimo Komitetas, pradėdamas
savo darbą skelbia:

1. Lietuvių Tautos laisvė ir
Lietuvos valstybės nepriklausomy-
bė yra Tautos egzistencijos ir
jos visokeriopos gerovės būti-
noji sąlyga.

2. Suvereninė Lietuvos val-
stybė nei dėl Tarybų Sąjungos,
nei dėl dabartinės Reicho oku-
pacijos nėra išnykusi, tik su-
vereninių valstybės organų vei-
kimas yra laikinai sutrukdytas.

3. Lietuvą iš okupacijos išlais-
vinus ir toliau veikia 1938 m.
Lietuvos Konstitucija, kol ji tei-
setu keliu bus atitinkamai pa-
keista.

4. Respublikos Vyriausybė,
laikui atėjus, bus sudaryta Vy-
riausiajame Lietuvos Išlaisvini-
mo Komitete koaliciniu pagrindu
politinių grupių susitarimu.

5. Demokratinė Lietuvos Val-
stybės santvarka bus suderinta
su plačiųjų Tautos sluoksnių in-
terais ir bendromis pokario
sąlygomis.

6. Respublikos Prezidento ir
Seimo rinkimų įstatymai bus re-
formuoti pagal demokratinius
rinkimų principus.

7. Vyriausiasis Lietuvos Iš-
laisvinimo Komitetas, vadovau-
damas Tautos kovoms, ir dar-
bams Lietuvai išlaisvinti, Lie-
tuvos valstybės suvereninių or-
ganų veikimui atstatyti, demo-
kratei Lietuvos santvarkai at-
kurti ir kraštui nuo bolševizmo
ir kitų jo gyvenimą ardančių
veiksnių apginti, vykdys kuo
plačiausiai visuomenės konsoli-
daciją, lygins politinių grupių
tarpusavio nesusipratimus.

8. Didžiai vertindamas tauti-
nį karo pajėgų reikšmę kovoje
dėl Lietuvos išlaisvinimo, Ko-
mitetas visokeriopai remia Lie-
tuvos kariuomenės atkūrimą.

9. Komitetas palaikys glau-
džius ryšius su Lietuvos pasiun-
tinybėmis ir konsulatais ir ben-
dradarbiaus su užsieniu, ypač
Amerikos lietuviais ir su viso-
mis tautų apsisprendimo laisvę
ir Lietuvos nepriklausomybę

pripažįstančiomis tautomis.

10. Kultūrinei ir ūkinei tautos
pažangai paspartinti ir valsty-
bės gyvenimui veikiau į normalų
kelį grąžinti, Komitetas rinks
ir ruoš medžiagą išlaisvintosios
Lietuvos administracijai, ūkiui,
socialiniam gyvenimui, teisingu-
mo ir švietimo darbui tvarkyti.

Vyriausiasis Lietuvos Išlais-
vinimo Komitetas, skelbdamas
lietuvių Tautai šią savo dekla-
raciją, kviečia visų politinių nu-
sistatymų geros valios lietuvių
nusiteikti tarpusavio bendradar-
biavimo ir vienybės dvasią ne-
lygstamoje kovoje dėl Lietuvos.

Vardan tos Lietuvos vienybės
težydi!

Vyriausiasis Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas.
Vilnius, 1944, m.
vasario 16 d."

Paskelbus minėtąją dekla-
raciją, ji visų, išskyrus okupantus,
buvo dideliu palankumu sutikta.
Ypačingai tie lietuviai, kurie
sieliososi, kad įvyktų visų ko-
vojantių lietuvių vienybė, šioje
deklaracijoje rado teigiamą at-
sakymą. Bet iš kitos pusės, pa-
skelbus vieningą deklaraciją, vo-
kiškojo Gestapo budrumas buvo
padidintas ir lietuvių nelegalaus
pasipriešinimo veikėjams sekti
buvo mestos naujos jėgos. Tuom
tarpu pasipriešinimo darbą dir-
bantiems kasdien atsiradavo
daugiau ir daugiau reikalų tvar-
kyti. Vokiečiai, negalėdami pri-
versti lietuvių paklusti jų sie-
kimams, frontui rytuose braš-
kant, pradėjo aiškiau numatyti,
kad antrą kartą šio karo metu
bolševikų įsiveržimas į Lietuvą
yra visiškai galimas. Tat neiš-
vengiamai kilo reikalas taip elg-
tis, kad būtų padaryta viskas,
jog vokiečių jėgai grūniant ir
bolševikams veržiantis į Lie-
tuvą, patys lietuviai kurį laiką
galėtų sulaukyti bolševikinį pa-
vojų.

Niekas tada neprileido, kad
vokiečiai tokių bepročių užsi-
spjimu laikysis iki paskutinio
kareivio ir šovinio. Buvo mano-
ma, kad, jei frontas priartės iki
Lietuvos sienų, jokios išeities
vokiečiams nebėra ir, nenorint
bereikalingo tautos žudymo bei
sukurtų šimtmečiais gėrybių
naikinimo, reikia ginklus padėti
ir gelbėti kas dar liko. Bet šį
kartą jokios logikos nebuvo, nes
visur vadovautasi kraštutiniu
fanatizmu.

Buvusiems politiniams kalinams

Visi laisvojo pasaulio lietu-
viai žavisi Lietuvoje pasilikusių
tautiečių gyva Tėvynės meile ir
didvyrišką jų kovą dėl Lietuvos
laisvės.

Lietuvos kančios ir mūsų bro-
lių bei sesių kruvina kova visus
mus įpareigoja visą gyvenimą
skirti Lietuvos išlaisvinimui ir
lietuvių tautos gyvybės išgelbė-
jimui.

Ta kovos dvasia, deginanti vi-
sus lietuvių, nacių kalėjimuose
bei koncentracijos stovyklose
kentėjusių tautiečių subūrė
Lietuvos Antinacinės Rezisten-
cijos buvusių politinių kalinų
Sąjungą, kad būtų galima or-
ganizuoti įsijungti į žūtbūtina
lietuvių tautos kovą.

Sąjunga įsteigta 1945 metais
rugsėjo mėn. 28-29 d. Augs-
burge įvykusiame visuotiniame
lietuvių buvusių politinių kalinų
suvažiavime.

Tame suvažiavime buvo norė-
ta įsteigti bolševikų ir nacių
kalėjimuose buvusiems politi-
niams kalinams b e n d r ą
Sąjungą. Tačiau anuo metu, ka-
da prieš Sovietų Sąjungą ir ko-
munistus nei žodžio nebuvo ga-
lima pasakyti, tokios Sąjungos
nebuvo galima įsteigti. Todėl
nutarta kuriamąją Sąjungą pa-
vadinti šiuo vardu. "LIETUVOS
ANTINACINĖS REZISTENCI-

jos Sąjunga".
Sąjungos Centro Valdyba, no-
rėdama sutikrinti visų savo na-
rių adresus, prašo taip bolševi-
kų, taip nacių Lietuvos okupaci-
jos metu dėl Lietuvos laisvės
kalintus lietuvių galimai grei-
čiau pranešti savo adresą.

Ten, kur yra bent 5 lietuviai,
buvę politiniai kaliniai, prašomi
steigti LRBPK Sąjungos sky-
rius, išsiskirti skyriaus valdybą,
kurios sąstatą prašome pranešti
Centro Valdybai sekančiu adre-
su: Rev. V. Pikturna, 213 So.
4th St., Brooklyn 11, N. Y.

Ta pačia proga Sąjungos Cen-
tro Valdyba sveikina visus bend-

JOS BUVUSIŲ POLITINIŲ
KALINIŲ SĄJUNGA".

Nepaisant buvusių aplinkybių,
visi jautė gyvą reikalą suorga-
nizuoti ir bolševikų kalėjimuose
kankintus lietuvių kovotojus,
todėl sekančiame Sąjungos su-
važiavime, įvykusiame 1947 m.
rugsėjo mėn. 21-22 d. Flossen-
burge, buvo priimtas sekančias
nutarimas: "Kadangi keičiantis
politinėms sąlygoms plėsis mūsų
Sąjungos apimtis ir apims po-
litinius kalinus bei nukentėjusius
nuo bolševikų, suvažiavimas
leidžia Valdybai, esant reikalui,
perredaguoti Sąjungos pavadi-
nimą, išbraukiant žodį "ANTI-
NACINĖS".

Suo metu, kada prieš Sovietų
Sąjungos imperialistinius sieki-
mus ir prieš jos varomą tautų
žudymą jau galima viešai kovoti,
LRBPK Sąjungos Centro Val-
dyba įgyvendina Flossenburgo
suvažiavimo nutarimą ir skel-
bia, kad nuo 1952 metų rugsėjo
mėn. 1 dienos LARBPK Sąjunga
vadinasi LIETUVOS REZIS-
TENCIJOS BUVUSIŲ POLITI-
NIŲ KALINIŲ SĄJUNGA",
kuri apima visus bolševikų ir
nacių kalėjimuose kentėjusius
lietuvių.

Sąjungos Centro Valdyba, no-
rėdama sutikrinti visų savo na-
rių adresus, prašo taip bolševi-
kų, taip nacių Lietuvos okupaci-
jos metu dėl Lietuvos laisvės
kalintus lietuvių galimai grei-
čiau pranešti savo adresą.

Ten, kur yra bent 5 lietuviai,
buvę politiniai kaliniai, prašomi
steigti LRBPK Sąjungos sky-
rius, išsiskirti skyriaus valdybą,
kurios sąstatą prašome pranešti
Centro Valdybai sekančiu adre-
su: Rev. V. Pikturna, 213 So.
4th St., Brooklyn 11, N. Y.

Ta pačia proga Sąjungos Cen-
tro Valdyba sveikina visus bend-

ros kovos bei kančios brolius ir
linki ko greičiausiai persiorga-
nizuoti į vieną galingą ir ko-
vingą vienetą.

LRBPK Sąjungos Centro Val-
dyba:

Kun. Vytautas Pikturna, Vac-
lovas Alksninis, Juozas Kojelis,
Kun. Jurgis Paransevičius, Po-
vilas Žičkus, Jonas Rimašauskas.

P. S. Centro Valdyba prašo
visų lietuviškų laikraščių,
išeinančių už JAV ribų,
šį atsišaukimą persi-
spausdinti.

Patark ir kalmymui,

kad prenumeruotų

DIRVA

GERIAUSI LINKĖJIMAI

Visiems Mūsų Draugams ir Rėmėjams

Visi Moderniniai Patogumai

AR JUMS VISADA prireikia šveisti savo toiletą kada
pasitaiko atsilankyti svečių, prieš jų atvykimą?

Tam patogus pagalbininkas šiandien yra SANI-FLUSH,
geriausias disinfektantinis toiletų įtalpos valytojas. Jis
toks moderninis kaip ši minuta.

SANI-FLUSH išvalys jūsų toiletą įtalpą chemikališkai,
prašalins plėtmus ir nešvarias susidėjusias gliaumes, už-
tikrins toiletų įtalpą visai švarią, taipgi prašalins viso-
kios kvapus, o tam nereikia pridėti jokio darbo.

Visiškai saugus visokioms toiletų sistemoms. Veikia
minkštame ar kietame vandenyje.

PARSIDUODA visur dviejuose patogiuose didumuose.
BANDYKIT mūsų išdirbamą MEL'O CLEANER ir van-
dams minkštytoją, tinka voniai, virtuvei ir skalbyklai.

The Hygienic Products Co.